

REPUBLIKA

ROK XVI.

ŁÓDŹ. CZWARTEK, 27 PAŹDZIERN. 1938 R.

CENA NUMERU 15 GROSZY

№ 295

Praga zgadza się na arbitraż

Włoch, Niemiec i Polski oraz proponuje na czwartego arbitra Rumunię

Odpowiedź czeska została doreczona rządowi węgierskiemu

PRAGA, 26 października. (PAT). O godz. 23.15 Czeska Agencja Telegraficzna ogłosiła następujący komunikat:

„Odpowiedź rządu czechosłowackiego na notę węgierską z dnia 24 b. m., według informacji Czeskiej Agencji Telegraficznej, daje wyraz szczeremu życzeniu Czechosłowacji osiągnięcia szybkiego i całkowitego rozwiązania sprawy mniejszości węgierskiej.

Rząd czechosłowacki w nocy swej wyraża

ZGODĘ NA PODDANIE CAŁEGO ZAGADNIENIA MNIEJSZOŚCI WĘGERSKIEJ ORZECZENIU ARBITRAŻOWEMU WŁOCH I NIEMIEC, JAKO PAŃSTW SYGNATARIUSZY UKŁADU W MONACHIUM.

Według opinii rządu czechosłowackiego, mocarstwom tym powinna być zastrzeżona możliwość

EWENTUALNEGO PRZYCIĄGNIĘCIA INNEGO ARBITRA. NA WYPADEK, GDYBY OBA MOCARSTWA UZNAŁY ZA STOSOWNE PRZYJAĆ PROJEKT WĘGERSKI PRZYCIĄGNIĘCIA JAKO ARBITRA POLSKI RZĄD CZECHOSŁOWACKI PROPONUJE, ABY DO UDZIAŁU W ARBITRAŻU PRZYCIĄGNIĘTA ZOSTAŁA RÓWNIEŻ RUMUNIA.

Sposób i termin ewakuacji obszarów, których odstąpienie jest przewidziane, ustalone będą również drogą orzeczenia arbitrażowego. Proponuje się utworzenie komisji rzeczoznawców, węgierskich i czechosłowackich, która przygotowa-

łaby i przyspieszyła wprowadzenie w życie odpowiednich zarządzeń.

RZYM, 26 października.

(PAT). Budapeszteński korespondent „Tribuny” przewiduje, że dzisiejsza odpowiedź rządu praskiego nie zaspokoi Budapesztu.

Opinia węgierska sądzi, że Praga w dalszym ciągu gra na zwłokę. Wyrazem tego jest chęć przekazania przez Pragę całego sporu 4-m mocarstwom monachijskim. Ponadto korespondent twierdzi, że stanowisko Bukaresztu i Białogrodu precyzuje się coraz wyraźniej jako neutralne.

PRAGA, 26 października.

(PAT). Odpowiedź rządu czechosłowackiego na ostatnią notę rządu węgierskiego w sprawie uregulowania zagadnienia granicy między obu państwa-

mi, wbrew poprzednim zapowiedziom, doreczona została tutejszemu poselstwu węgierskiemu dopiero po godz. 18-tej.

Zwłoka powyższa tłumaczy się komplikacjami, jakie powstały w międzyczasie między rządem karpatoruskim a rządem praskim na tle różnicy zdań co do zagadnienia ewentualnego plebiscytu.

O godz. 18.45 ogłoszono następujący komunikat urzędowy:

„Minister spraw zagranicznych dr. Chvalkovsky doreczył dziś o godz. 18 posłowi węgierskiemu w Pradze Vettsteinowi odpowiedź czeska na notę rządu węgierskiego z dnia 24 października w sprawie węgierskich postulatów terytorialnych. Odpowiedź czeska zawiera postanowienia, będące rezultatem wczorajszych obrad rządu czechosłowackiego”.

Premier Rusi Podkarpackiej aresztowany?

Gabinet karpatoruski został przez Pragę złożony z urzędu, gdyż premier Brodyj godził się na plebiscyt

PRAGA, 26 października. (PAT) W dniu dzisiejszym w godzinach popołudniowych rząd praski złożył niespodziewanie z urzędu premiera dr. Brodyja, po zainscenizowanej przez Pragę sejsji w łonie gabinetu karpatoruskiego.

Ministrowie Baczyński i Rewaj, którzy zdawali sobie sprawę, że przyjęcie zasady plebiscytu musiałoby przesądzić o powrocie Rusi Podkarpackiej do Węgier, złożyli demonstracyjną dymisję z powodu stanowiska większości rządu karpatoruskiego, która opowiedziała się za plebiscytem.

Korzystając z wytworzonej sytuacji RZĄD CZESKI ROZWIĄZAŁ GABINET KARPATO-RUSKI, UDZIELAJĄC DYMISJI PREMIEROWI BRODYJOWI.

Nowym premierem mianowany został ksiądz Wołoszyn, który niezwłocz-

nie po nominacji o godz. 16.40 ZŁOŻYŁ TELEFONICZNIE PRZYSIĘGĘ WIERNOŚCI NA RECE DOWÓDCY WOJSK CZESKICH NA RUSI PODKARPACKIEJ, GENERAŁA SVADKA, ORAZ WICEGUBERNATORA RUSI PODKARPACKIEJ DR. BESKIDA.

Jak się dowiaduje korespondent P.A. T., DECYZJA DYMISJI PREMIERA BRODYJA POWZIĘTA ZOSTAŁA JESZCZE W CZASIE WIECZOREM W WARSZAWIE DRAMATYCZNYCH, W CZASIE OBRAD KOMITETU MINISTERIALNEGO KARPATO-RUSKIEGO,

które to obrady, jak wiadomo, poprzedziły plenarne posiedzenie rady mini-

strów, poświęcone redakcji odpowiedzi na notę rządu węgierskiego.

Doszło do ostrego starcia słownego między premierem Brodyją i ministrami opowiadającymi się przeciwko zasadzie plebiscytu.

Stanowisko tych ministrów poparte zostało energicznie przez gabinet czechosłowacki. W wyniku powyższego incydentu, rząd centralny po krótkiej naradzie powziął decyzję udzielenia Brodyemu dymisji tak, aby nie mógł on wziąć udziału w dalszych naradach gabinetu.

PRAGA, 26 października.

(PAT) W GODZINACH WIECZORNYCH ROZESZŁY SIĘ TU UPORCZYWE POGŁOSKI O RZEKOMYM ARE-

SZTOWANIU USUNIĘTEGO DZIŚ ZE SWEGO STANOWISKA PRZEWODNICZĄCEGO RZĄDU KARPATO-RUSKIEGO DR. BRODYJA.

Do nowomianowanego rządu karpatoruskiego wchodzi, prócz przewodniczącego Wołoszyna, byli ministrowie Rewaj i Baczyński.

Wchodzący w skład dawnego rządu sekretarz stanu Plestak przydzielony został do rządu słowackiego jako przedstawiciel okręgów karpato-ruskich, które dotychczas nie zostały włączone do Słowacji.

...

PRAGA, 26 października.

(PAT) Sytuacja na Rusi Podkarpackiej jest w dalszym ciągu zaogniona. We wtorek w szeregu miejscowości dochodziło do licznych utarczek powstańców z oddziałami czeskimi.

Nadchodzą wiadomości o aktach dywersyjnych na tyłach wojsk czeskich jak np. wysadzanie mostów. W niektórych miejscowościach ludność miejscowa rozbraja oddziały czeskie.

Ambasador Trojanowski nie chce wracać do Waszyngtonu

Waszyngton, 26 października.

(PAT) Tutejsza ambasada sowiecka komunikuje, że ambasador Trojanowski prosił o zwolnienie go ze stanowiska ze względów rodzinnych. Pragnie on jako by być blisko syna, który wstąpił właśnie na uniwersytet moskiewski. Trojanowski znajduje się obecnie w Moskwie. Nie wiadomo jeszcze, czy rząd sowiecki zgodzi się na jego prośbę.

Wyjazd min. Romana do Zaolzia

Warszawa, 26 października. Po dwudniowym pobycie w Centralnym Okręgu Przemysłowym powrócił do Warszawy minister przemysłu i handlu Antoni Roman, w towarzystwie wiceministra spraw wojskowych gen. Litwinowicza i wiceministra Rosego, oraz dyr. Güntera i płk. Szmonewskiego.

Min. Roman zwiedził nowobudującą się elektrownię w Nisku oraz zakłady metalowe w Stalowej Woli.

Min. Roman w dniu 2 listopada wyjedzie na Śląsk Zaolziański, gdzie przeprowadzi szereg rozmów z przedstawicielami życia gospodarczego Zaolzia. Ministrowi Romanowi towarzyszyć będzie wicemin. Rose oraz wyżsi urzędnicy ministerstwa przemysłu i handlu.

P. Prezydent Rzplitej, Marsz. Smigły-Rydz i min. Beck doktorami honorowymi uniwersytetu J. K. we Lwowie

Lwów, 26 października.

(PAT) Dziś we wczesnych godzinach popołudniowych wyjechał do stolicy w pełnym składzie senat uniwersytetu Jana Kazimierza, aby dokonać tam w dniu jutrzejszym uroczystej promocji na doktora honorowego filozofii na wydziale matematyczno-przyrodniczym U. J. K. Pana Prezydenta R. P. prof. Ignacego Mościckiego, na doktora honorowego prawa U. J. K. Marszałka Śmigłego-Rydza i na doktora honorowego filozofii na wydziale humanistycznym min. J. Becka.

W szczególności wyjechali do Warszawy: rektor U. J. K. dr. Edm. Bulanda i prorektor ks. dr. Piotr Stach, dziekan wydziałów teologii ks. dr. A. Gerstman, prawa dr. Kaz. Przybyłowski, lekarskie

go dr. Napoleon Gasiorowski, humanistycznego dr. Zygm. Czerny i matematyczno-przyrodniczego prof. dr. Roman Małachowski, zarazem promotor Pana Prezydenta R. P.

Nadto wyjechali następujący profesorowie członkowie senatu akademickiego U. J. K.: ks. dr. Jan Stepa, dr. Ludwik Ehrlich, dr. Tad. Ostrowski, dr. Adam Fischer, dr. Jan Samsonowicz, dr. Kamil Stefko promotor Marszałka Śmigłego-Rydza, b. wicemin. Konstanty Chyliński, prof. historii, promotor min. J. Becka, dalej ks. dr. Józef Umiński, b. min. dr. Stan. Grabski, dr. Witold Nowicki, dr. Kaz. Kolbuszewski, dr. Seweryn Krzemieniowski i Eustachy Żyliński.

CHAMBERLAIN ZŁOŻY WIZYTĘ W RZYMIE

po wejściu w życie układów włosko-angielskich, co nastąpić ma w najbliższych dniach.—Wczorajsze uchwały gabinetu brytyjskiego

Anglia jest skłonna do zaspokojenia niemieckich żądań kolonialnych

Londyn, 26 października. (PAT) Gabinet brytyjski obradował dziś przed południem w ciągu prawie trzech godzin. Obrady dotyczyły szeregu spraw.

Przed wszystkim gabinet zajmował się projektem mowy królewskiej, którą król Jerzy wygłosi na otwarciu nowej sesji parlamentu w dn. 8 listopada. Narazie dyskusja dzisiejsza doprowadziła jedynie do naszkicowania ogólnych wytycznych, na których mowa królewska ma się opierać. Ostateczne decyzje gabinetu w tej mierze zapadną dopiero na posiedzeniu w przyszłą środę. W międzyczasie prem. Chamberlain omówił tezy mowy z królem Jerzym. Premier dziś po południu był już na audiencji u króla dla omówienia spraw związanych z nową sesją parlamentu.

Gabinet przedyskutował ponadto obecny stan rozmów włosko-brytyjskich i postanowił zgodzić się na

natychniastowe wprowadzenie w życie włosko-brytyjskiego porozumienia zawartego 16 kwietnia r. b.

Ogłoszenie wejścia tej umowy w życie spodziewać się należy w najbliższych dniach po uzgodnieniu formalności z rządem włoskim. Gabinet brytyjski stanął tym samym na stanowisku, że poczynione przez Mussoliniego ustępstwa w sprawie wycofania oddziałów włoskich z Hiszpanii odpowiadają żądaniom znacznego postępu w akcji wycofania obcych ochotników z Hiszpanii.

Na posiedzeniu dzisiejszym dokonano również obszernego przeglądu całej sytuacji międzynarodowej. Jak wiadomo, parlament zbiera się w nadchodzący wtorek, 1 listopada, na 3-dniowe obrady, aby zakończyć obecną sesję.

Rząd liczy się z tym, że Labour Party postawi wniosek nagły, domagający się dyskusji nad polityką zagraniczną rządu.

MOŻE ZGŁOSIĆ VOTUM NIEUF-NOŚCI.

Premier Chamberlain przygotowując się do tej dyskusji omówił przeto z członkami gabinetu

WIDOKI POROZUMIENIA Z NIEMCAMI I ROZWIĄZAŁ SWE PLANY W TYM KIERUNKU.

Przy tej okazji poruszona być miała również sprawa koenli.

CHAMBERLAIN ZDAJE SOBIE SPRAWĘ Z TEGO, ŻE OSIĄGNIĘCIE POROZUMIENIA Z NIEMCAMI NIE JEST MOŻLIWE BEZ ZAŁATWIENIA ROSZCZEN KOLONIALNYCH NIEMCIEC. DYSKUSJA WYKAZAŁA MIAŁA NAOGÓŁ

skłonność gabinetu brytyjskiego do pozytywnego traktowania niemieckich roszczeń kolonialnych,

wychodząc z założenia, że wszystkie trzy mocarstwa mandatowe, które sprawują obecnie kontrolę mandatową nad

Amb. François Poncet

odznaczony przez Hitlera orderem

Berlin, 26 października.

(PAT) Minister spraw zagranicznych von Ribbentrop z małżonką pojeżdżał dziś śniadaniem opuszczających Berlin ambasadora francuskiego François Poncet i jego małżonkę.

Wśród gości obecni byli ambasador włoski Attolco, ambasador Stanów Zjednoczonych Wilson i brytyjski charge d'affaires Ogilvie Forbes.

Minister Ribbentrop wręczył z polecenia kanclerza Hitlera ambasadorowi Francji wielki krzyż orderu zasługi orla niemieckiego.

dawnymi koloniami niemieckimi w Afryce, a więc W. Brytania, Francja i Belgia powinny przyczynić się do rozwiązania sprawy kolonii dla Niemiec.

Poza tę zasadę jednak dyskusja dziś nie wykroczyła, gdyż w związku z zapowiedzianym przyjazdem do Europy południowo-afrykańskiego ministra Pirowa, którego wizyta ściśle związana jest z aktualnością kwestii kolonialnej, postanowiono poczekać na jego przyjazd, aby kwestię kolonii w Afryce, jeśli chodzi o udział W. Brytanii, uzgodnić z najbardziej zainteresowanym w tej sprawie dominium brytyjskim.

Gabinet omawiał również sprawy, **związane z zagadnieniem obrony**

mając przed sobą wnioski, opracowane przez podkomitet gabinetu. Naogół przeżyło zdanie, że powołanie do życia specjalnego ministerstwa, związanego z takimi działaniami obrony, jak zaopatrzenie wojenne lub dobrowolna służba na rzecz państwa, nie byłoby w obecnej chwili wskazane, jednakże gabinet zgodził się z wnioskiem, że należy już obec-

nie powołać do życia pewne komórki przygotowawcze.

Kwestia

ZAOPATRZENIA WOJENNEGO

powierzona zostanie prawdopodobnie specjalnemu komitetowi gabinetowemu, przyczem możliwe jest mianowanie specjalnego parlamentarnego podsekretarza stanu, jako organu wykonawczego takiego komitetu.

Plany powołania do życia tych nowych organów rządowych opóźniają tymczasem

rekonstrukcję rządu,

jaka okazała się konieczna wobec ustąpienia pierwszego lorda admiralacji Duiff Coopera i wobec śmierci ministra dominiów lorda Stanleya. Jest rzeczą wielce prawdopodobną, że również min. handlu Oliver Stanley, brat zmarłego lorda Stanleya zgłosi swe ustąpienie ze względu na konieczność zajęcia się sprawami majątkowymi.

Nowe nominacje, które dotyczyć będą prawdopodobnie powyższych trzech tek gabinetowych, oraz szereg stano-

wisk parlamentarnych podsekretarzy stanu, ogłoszone być mają nie wcześniej niż pod koniec bieżącego tygodnia.

Uchodzi za rzecz prawdopodobną, że **DOTYCHCZASOWY MINISTER ROLNICTWA MORRISON BĘDZIE MIANOWANY PIERWSZYM LORDEM ADMIRALICJI, DOTYCHCZASOWY PARLAMENTARNY PODSEKRETA RZ STANU W MINISTERSTWIE DOMINIÓW LORD DEVONSHIRE — MINISTREM DOMINIÓW, A PARLAMENTARNY SEKRETA RZ W KANCELARSTWIE SKARBU WALLACE — MINISTREM HANDLU.**

Na stanowisko min. rolnictwa unatrzymano ma być jakoby obecny lord sirażnik tajnej pieczęci lord de Lavar.

PARYŻ, 26 października.

(PAT) „Le Matin” donosi z Londynu, iż w tamtejszych kołach politycznych obiegają pogłoski, że po załatwieniu kwestii hiszpańskiej i wejściu w życie układu włosko-angielskiego premier Chamberlain ma się udać z wizytą do Rzymu.

Stosunki między Anglią a Włochami i Niemcami omawiane będą podczas wizyty Ribbentropa w Rzymie

Rzym, 26 października.

(PAT) W zagranicznych kołach prasowych zwracają uwagę, że wizyta rzymska min. von Ribbentropa dojdzie do skutku w przededniu spodziewanego wejścia w życie układów włosko-angielskich, regulujących wszystkie sprawy sporne pomiędzy Rzymem a Londynem.

Pamięta tu przekonanie, że praktyczne znaczenie tych układów jest znacznie donioślejsze od niedawnej monachijskiej deklaracji angielsko-niemieckiej, która była tylko zapowiedzią wysiłków w kierunku pokojowego załatwienia zagadnienia kolonialnego, istniejącego pomiędzy Rzeszą a W. Brytanią.

Wyrażana jest tu opinia, że w toku rzymskich rozmów min. von Ribbentropa rozważane będą m. in. perspektywy i wytyczne dalszej współpracy włosko-niemieckiej na tle stosunków, jakie oba

mocarstwa osi Rzym—Berlin posiadają z Anglią.

Ponadto zwracają tu uwagę na doniesienie dzisiejszej „Tribuny”, która, omawiając wizytę von Ribbentropa, kładzie nacisk na właściwość konsultacji niemiecko-włoskich na temat sporu czesko-węgierskiego oraz wskazuje na zbrojenia Anglii, zaznaczając przy tym, że Berlin i Rzym muszą brać pod uwagę aktywność angielskich prądów opozycyjnych.

Paryż, 26 października.

(PAT) Podróż min. von Ribbentropa do Rzymu potraktowana została przez prasę francuską jako duża niespodzianka polityczna.

W doniesieniach swych korespondenci prasy paryskiej z Berlina i Rzymu przewidywali, iż rozmowy rzymskie min. von Ribbentropa z Mussolinim i hr. Ciano będą miały charakter obszer-

nej wymiany opinii między kierownikami polityki zagranicznej Włoch i Rzeszy. Będą dotyczyć one — zdaniem prasy francuskiej — zagadnienia Rusi Podkarpaciej, ustalenia wspólnej taktyki Niemiec i Włoch w sprawach kolonialnych, następnie ewentualnego rozszerzenia współpracy politycznej Niemiec, Włoch i Japonii przez uzupełnienie paktu antykomunistycznego.

Poza tym korespondenci francuscy przypisują min. von Ribbentropowi intencję poinformowania Rzymu o obecnym stanie stosunków francusko-włoskich z racji toczącej się wymiany poglądów między Berlinem a Paryżem.

Największe jednak zainteresowanie z tych zagadnień wywołuje problem rewindykacji węgierskich, który według jednomyślnej opinii prasy paryskiej będzie stanowił punkt centralny rzymskich rozmów min. von Ribbentropa.

Francuskie kolonie dla Niemców?

Prasa francuska twierdzi, że Anglicy chcą uratować własne kolonie kosztem cudzych

PARYŻ, 26 października.

(PAT) Prasa francuska, która dotychczas starała się raczej tuszować kwestię rewindykacji kolonialnych Niemiec, a zwłaszcza echa demonstracji niemieckich na rzecz powrotu swych do dawnych kolonii, obecnie na skutek informacji prasy angielskiej o projekto-

wanym rozwiązaniu problemu kolonii zaczyna przejawiać duże zaniepokojenie.

Prasa angielska przewiduje bowiem

ODDANIE NIEMCOM KOLONII FRANCUSKICH TOGO I KAMERUN.

Fakt, iż ze strony angielskiej zaczyna być lansowane projekty załatwienia sprawy kolonialnych żądań Niemiec kosztem Francji, poczyna budzić w paryskich kołach politycznych duże niezadowolenie, tym bardziej, iż w Paryżu utrwała się przekonanie, że po powrocie kanclerza Hitlera do Berchtesgaden, zajmie się on wyłącznie sprawą kolonialną.

„Ordre” wyraźnie wyrzuca dziś Anglii, że taktyka angielska coraz bardziej poczyna wywoływać wrazenie, że **ANGLICZY CHCĄ URATOWAĆ WŁASNE KOLONIE KOSZTEM CUDZYCH.**

Podróż ministra obrony narodowej Związku Południowo-Afrykańskiego

Pirowa do Europy celem zapoznania się z problemem rewindykacji kolonialnych niemieckich — zdaniem „Journal des Debats” — potwierdza istnienie planów, przewidujących

WYKROJENIE NIEMCOM IMPERIUM AFRYKAŃSKIEGO Z POSIADŁOŚCI FRANCUSKIEGO TOGO I KAMERUNU, WZAMIAN ZA POZOSTAWIENIE PRZY ZWIĄZKU POŁUDNIOWO-AFRYKAŃSKIM DAWNEJ KOLONII NIEMIECKIEJ T. ZW. AFRYKI POŁUDNIOWO-ZACHODNIEJ.

„Journal des Debats” zapytuje rząd francuski, czy jest on poinformowany o tych, na dużą skalę zakrojonych manewrach, jakie w tej chwili odbywają się za kulisami, celem załatwienia rewindykacji kolonialnych Niemiec kosztem Francji.

BERLIN, 26 października.

(PAT) „Hamburger Fremdenblatt” w artykule wstępnym, poświęconym rozważaniom obecnej polityki Anglii i Francji, zauważa, że miarodajne koła francuskie i angielskie myślały nad faktami ostatnich dni, celem wyciągnięcia od powiednich wniosków.

— „Zrozumiano tam, że system wersalski pęka. Ukuto też zbrojnego poko-

ju. Nieuścisłość, która pewne koła angielskie sieją, nie odbija się dobrze na ogólnym porozumieniu w Europie, co bez Niemiec nie jest do pomyślenia. Jakiśkolwiek niezgodny jest sprawa kolonii niemieckich, które są teraz bezprawnie eksploatowane.

Zagadnienie kolonialne jest dla Niemiec sprawą żywotną i nie wolno aby jej rozwiązanie było tematem kłótni, bo jedynym sposobem zniesienia krzywdy, jaka się Niemcom dzieje, jest rozwiązanie zagadnienia kolonialnego.

Gen. Bortnowski

otrzymał stałą namiątkową

Cieszyn, 26 października.

(PAT) Dziś w południe odbyła się w Cieszynie uroczystość wręczenia przez wojsko szablę pamiątkowej wodzcy samodzielnej grupy operacyjnej „Śląsk” gen. Bortnowskiemu.

Warszawa, 26 października.

Fundusz Pracy przeznaczył milion złotych na zatrudnienie bezrobotnych na Śląsku Zaolziańskim. Roboty drogowe i kolejowe zostały na Zaolziu już uruchomione.

„Wolimy widzieć Hitlera, wkraczającego do Londynu”

Gdyby nie upadek Czecho-Słowacji w Europie, upadek Kantonu i Hankou w Chinach byłby wywołał wstrząs w całej polityce światowej. Ale przyzwyczajaliśmy się już do silnych dawek sensacji i nie robią one większego wrażenia. Faktem jest, że upadła stolica Chin południowych i że wojska japońskie bez poważnych przeszkód okupowały Hankou.

Pekin, Szanghaj, Kanton, Hankou — te nazwy odległych egzotycznych miast mówią o tym, że na Dalekim Wschodzie dokonał się olbrzymi przewrót historyczny. Chiny jeszcze się bronią, może będą się bronić tak samo jak Hiszpania walencka, dłużej, niż się przypuszcza, ale los ich w tej chwili jest przypieczętowany. Chiny — olbrzymie, bogate, najludniejsze państwo świata — znajdują się w mocy japońskiej. Japonia uzyskała dostęp do nowych źródeł surowców, nowych dróg transportowych, nowych rezerw ludzkich.

Nie wiadomo jak długo odbywać się będzie proces politycznego trawienia Chin, na jakie fikcyjne państwa zostaną one rozbite, jakie będą wystawione manekiny do sprawowania rządów.

To jednak wiadomo, że w skórze dostali nie tylko Chińczycy. Japończycy w Kantonie — to oznacza poważną groźbę dla Anglii. Japończycy w Kantonie — to uderzenie gospodarcze, polityczne i militarne w kolonię angielską Hongkong. Wszystkie korzenie wpływów, którymi doprowadzano do Hongkonku

towary i srebro z całych Chin południowych zostały przecięte ostrym mieczem japońskim. Ale mało tego: Japończycy sadowią się jak gdyby na szyi Singapore w pobliżu Indochin, niedaleko Indii brytyjskich.

Mówi się: okupacja Kantonu, a myśli się — ciós w Londyn.

Do tego nie byłoby doszło, gdyby nie Berchtesgaden, Godesberg i Monachium. Chamberlain przegrał nie tylko Czecho-Słowację. Poderwał pozycję Wielkiej Brytanii na całym świecie — i teraz Anglicy spożywać będą gorzkie owoce tej słodkiej chwili, kiedy premier angielski, powracając z podróży do Niemiec, wysiadł z aeroplanu i powiedział: — I bring you peace — przywożę wam pokój!

Być może, że tak być musiało, że kapitulacja w owej chwili była absolutną koniecznością. Ale trzeba się jej przyjrzeć ze wszystkich stron i ocenić jej wszystkie skutki.

Tego przełomu dni wrześniowych i październikowych nie można tak szybko zapomnieć. Myśl ciągle wraca do tych dni, a pytanie „dlaczego” świdruje umysły ludzkie uparcie i boleśnie. Oczywiście, że dopóki któryś z głównych aktorów owego dramatu nie ogłosi swych wspomnień, świat nie dowie się z całą pewnością, jakich argumentów używał Hitler, by przekonać swych przeciwników o konieczności oddania mu Czecho-

Słowacji i wszystkiego, co jest z tym związane. Nie mniej jednak w wysokich kołach politycznych Europy obiegają pewne pogłoski, które wyglądają sensacyjnie, ale nie niewiarygodnie.

Podobno głównym rzecznikiem Niemiec był nie Hitler, a Mussolini. Podobno groził on nie tyle wojnami, które spodziewa się wygrać, ale klęskami, które mogą przydarzyć się Niemcom i Włochom.

Co będzie jeśli Anglia i Francja wygra wojnę? To znaczy, że i Rosja wygra wojnę. Przecież ani Francuzi, ani Anglicy nie chcą zabierać ziem włoskich czy niemieckich... A co stanie się w Niemczech i we Włoszech? Ustroje rozleją się natychmiast, a wodzowie zginą. Ale ludzie zostaną, narody wyprawione na rzeź, zniszczone i rozpaczone! Czy kto wątpi, że pójda one drogą najbardziej beznadziejną, ale najbardziej niebezpieczną?

Jeśli Niemcy i Włochy przegrają wojnę, staną się pastwą komunizmu — cto motyw przewodni całej argumentacji.

I tego podobno przeląkł się Chamberlain, przed tym cofnął się Daladier. To widmo sowietyzacji Europy, które, jak sztandar nad sobą, zawiesił Hitler podczas marszu na Berlin, którego wielokrotnie używał jako głównego argumentu w całej swojej działalności — cno zwyciężyło jeszcze raz i to walnie!

Znawcy polityki angielskiej twierdzą, że trudno sobie wyobrazić, do jakiego stopnia obawia się bolszewizmu

angielski świat bankowo-giełdowy, wielki przemysł, wielki handel i arystokracja. Bolszewizacja — to nie jest dla nich nierealny mrok, strach na wróble. Impotencja Moskwy, jej widoczny rozkład — to ich jeszcze nie przekonało.

— Wolimy widzieć triumfalny wjazd Hitlera do Londynu — powiedział jeden z wybitnych angielskich polityków, konserwatywnych — aniżeli ujrzeć czerwona chorągiew, wywieszoną przez komunistów angielskich na gmachu parlamentu.

Tak jest. Świat pod wpływem tego, co się od kilku lat dzieje w Moskwie, przestał się liczyć poważnie z czerwonym niebezpieczeństwem. Ale Anglicy traktują je bardziej niż realnie...

Kto się myli? Czy historia przyszłości może wogóle dać na to odpowiedź?

Historia nie zawsze jest świadectwem rzetelnej prawdy. Częściej jest ona świadectwem błędów ludzkich, mylnych osądów, niezręczności, a nawet pospolitych kłamstw. G.

CZYŚĆ ZĘBY PASTĄ DENS

DYMIĄCE ZGLISZCZA W HANKOU

Chińczycy podpalili wczoraj również Wuczang. — Do płonącego miasta wkroczyły wojska japońskie

HANKOU, 26 października. (PAT). Dziś popołudniu dotarły pierwsze japońskie okręty wojenne do byłej japońskiej koncesji w Hankou. Wuczang i Hanyang zostały obsadzone przez wojska japońskie.

Do międzynarodowej strefy uchodźczej w Hankou Japończycy, po przeprowadzeniu rozmowy z kierownikiem tego obszaru, nie wkroczyli. Dotychczas nie wiadomo o jakichkolwiek szkodach poniesionych przez cudzoziemców w czasie zajmowania miasta.

Podczas, gdy wojska japońskie zajmowały wczoraj górną część Hankou, ŻOLNIERZE CHINSCY ROZPROSZENI PO ULICACH WYSADZALI DYNAMITEM WSZYSTKIE OBIEKTY WOJSKOWE.

Nastąpiła seria potężnych eksplozji skutkiem których wyleciały szyby we wszystkich domach koncesji zagranicznych.

Jeden z dziennikarzy zagranicznych, który udał się na dworzec kolejowy natychmiast po tych eksplozjach, znalazł w jego miejscu jedynie KUPE GRUZÓW ORAZ STRASZLIWIE POPARZONE ZWŁOKI CYWILNYCH MIESZKAŃCÓW MIASTA.

Dawne koszary japońskie, położone w pobliżu japońskiej koncesji, uległy do szczerstnemu zniszczeniu. Wszystkie domy i sklepy w Hankou za wyjątkiem opatrzonych w napis „własność cudzoziemska”, zostały zrabowane.

HANKOU, 26 października. (PAT). Około 1000 cudzoziemców,

którzy znajdowali się w Hankou, w chwili wejścia wojsk japońskich, znalazło schronienie w specjalnej dzielnicy administracyjnej miasta, nie objętej działaniami wojennymi. Pośród cudzoziemców nie ma ani zabitych, ani rannych.

Pożar, który szalał przez całą noc, nad ranem zaczął wygasać. W niektórych częściach miasta słychać jednakże jeszcze eksplozje. W dzielnicy, gdzie znajdowała się znaczna część urzędów wysadzono w powietrze tylko kilka gmachów. Zawdzięczać to należy oddziałom marynarzy brytyjskich, którzy zdolali w porę usunąć podłożone materiały wybuchowe z większości gmachów państwowych i banków.

Korespondent Reutera, który odwiedził dawną koncesję japońską, stwier-

dził, iż WYSADZONO W POWIETRZE KON-SULAT JAPONSKI I JAPONSKI URZĄD MORSKI.

Ulice miasta są zupełnie puste, tylko co pewien czas ukazują się na nich osamotniony przechodziele.

Gmach, w którym mieściły się urzędy Kuomintangu, ciągle jeszcze płonie. Nie wygasły jeszcze również płonące zabudowania wielkich zakładów metalurgicznych. W pobliżu dawnej głównej kwatery Czang-Kal-Szeka również szaleją jeszcze pożary.

TOKIO, 26 października. (PAT). Według wiadomości, jakie nadeszły z Hankou, wojska japońskie zajęły całkowicie Wuczang, nie spotykając prawie żadnego oporu ze strony Chińczyków.

Miasto w wielu miejscach płonie. — Ażby zapobiec rabunkom, niezwłocznie po wkroczeniu do miasta Japończycy rozesłali w różnych kierunkach miasta bardzo silne patrole.

TOKIO, 26 października. (PAT). Minister finansów wydał, celem pokrycia zapotrzebowania miedzi, zarządzenie, wycofujące z obiegu monety wartości jednego senu. W przyszłości monety te wybijane będą z aluminium.

Okres zimowy wymaga szczególnej pielęgnacji i ochrony skóry

Eukutol

krem biologiczny jest idealnym środkiem do pielęgnacji skóry. Podstawowe składniki tłuszczowe zawarte w kremie Eukutol posiadają właściwości najbardziej odpowiadające naturze skóry, nie ulegają rozkładowi i przenikają niezwykle łatwo w głębsze warstwy skóry wywołując niezawodny skutek. Eukutol nie pozostawia zupełnie tłustego połysku

Do nabycia w wszystkich aptekach drogeriach i perfumeriach

Nowe incydenty na uniwersytecie

Studenti-Zydzi zmuszani do zajmowania oddzielnych miejsc

Warszawa, 26 października. W dniu dzisiejszym na wykładzie botaniki dla studentów pierwszego roku Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego, prof. Dziubałtowski zażądał od stojących podczas wykładu studentów-Zydów zajęcia miejsc po lewej stronie. Ponieważ studenci na to się nie zgodzili, zostali oni z miejsca przez prof. Dziubałtowskiego wyproszeni z sali.

Na trzecim roku wydziału lekarskiego Uniwersytetu Józefa Piłsudskiego, w pracowni mikrobiologii wyznaczono

studentom Żydom osobne miejsca. Gdy studenci Żydzi zaprotestowali, wówczas odezwali się okrzyki: „Chcemy pracować bez Żydów”.

Profesor, gdy do niego zwróciła się zainteresowana delegacja studentów Żydów oświadczył im wręcz, że ze względu na sytuację, Żydzi muszą się znaleźć w osobnej grupie.

W związku z sytuacją na uczelniach w dniu dzisiejszym odbędzie się nadzwyczajne zebranie żydowskiej młodzieży akademickiej.

Nieście pomoc
najbiedniejszym

Wielka akcja Roosevelta w sprawie Palestyny

Pod naciskiem Stanów Zjedn., rząd angielski zrezygnować miał podobno z pierwotnych planów i zamierza rozwiązać problem palestyński w duchu przychylnym dla Żydów

Waszyngton, 26 października. Wczoraj przed południem prezydent Roosevelt przyjął na dłuższej konferencji ambasadora Wielkiej Brytanii w Waszyngtonie, Kennetha Lindsaya. Przedmiotem dłuższej konferencji w Białym Domu było stanowisko rządu U. S. A. wobec sprawy palestyńskiej i prób jej rozwiązania.

Jerozolima, 26 października. Przez dwa dni bawił w Jerozolimie Wallace Marry, szef wydziału Bliskiego Wschodu w waszyngtońskim departamencie stanu, który odbywa obecnie podróż po krajach Bliskiego Wschodu. W Jerozolimie odbył on rozmowy z Wysokim Komisarzem sir Haroldem MacMichaeliem, kierownikiem departamentu politycznego Agencji Żydowskiej M. Szertokiem, prezydentem Uniwersytetu Hebrajskiego d-r'em J. L. Magnesem, przewodzącą syonistów angielskich Juliussem Simonem, przedstawicielką „Hadassy” Rose Halpern, wyższymi urzędnikami administracji palestyńskiej i szeregiem osobistości arabskich.

Nowy Jork, 26 października. Okretem „Ile de France” przybył wczoraj do Ameryki dr. Nahum Goldmann, który weźmie udział w sesji

„American - Jewish Congress”, na której wygłosi referat o sytuacji Żydów w Europie.

Goldmann oświadczył, że obecna wielka akcja polityczna Stanów Zjednoczonych w kwestii palestyńskiej jest bodaj najdonioślejszym wydarzeniem od czasu Deklaracji Balfoura.

Akcja amerykańska — dodał Goldmann — wywołała bardzo silne wrażenie w Anglii. I jak się zdaje, rząd angielski zdecyduje się obecnie na rozwiązanie kwestii palestyńskiej w kierunku

przychylnym dla Żydów i dla umiarkowanych sfer arabskich.

London, 26 października.

Dzisiejszy „News Chronicle” zamieszcza informacje swego korespondenta politycznego, który powołując się na źródło dobrze poinformowane donosi, że projektowana palestyńska rada ustawodawcza składać się będzie z 8 Arabów, 4 Żydów i jednego przedstawiciela ludności chrześcijańskiej.

Na podstawie systemu kantonalnego, poszczególne okręgi mają otrzymać au-

tonomię lokalną. Na okres szeregu lat imigracja żydowska miałaby ulec ograniczeniu. Po pływie 5 lub 10 lat cały problem palestyński byłby poddany ponownej rewizji. Na dalszą metę jest też brany pod rozważenie plan utworzenia federacji krajów arabskich.

Ten sam korespondent informuje, że jeden z przyjaciół d-ra Weizmanna otrzymał list, w którym prezydent Agencji Żydowskiej donosi, że w ostatnich tygodniach był silnie zaniepokojony z powodu losów Żydowskiej Siedziby Narodowej, obecnie jednak nie traci nadziei, gdyż pewien odłam gabinetu brytyjskiego, który był skłonny poświęcić Żydów, został jednak przegłosowany.

Jerozolima, 26 października.

(PAT). Wojsko brytyjskie dokonało gruntownego przeszukania obszaru, położonego na północ od Nazaretu. W pobliżu wsi Tamra zastrzelono pięciu Arabów.

Droga Jerozolima—Jerycho została na znacznej przestrzeni uszkodzona. W pobliżu Gazy wykołotała się drezyna, która najechała na minę. Jeden żołnierz brytyjski został ranny.

W ciągu ubiegłej nocy uszkodzono w kilku miejscach rurociąg naftowy oraz przerwano w szeregu miejscowości połączenia telefoniczne.

Władze wojskowe przeprowadziły dziś w Haifie szereg rewizji. Aresztowano też wielu Arabów. Połączenia telefoniczne na drogach Haifa—Jaffa i Tul karem—Kalkilah znowu zostały dziś uszkodzone.

Jerozolima, 26 października

(PAT) Urzędowo donoszą, że siły brytyjskie w Palestynie wynoszą obecnie 18,500 oficerów i żołnierzy.

Władze likwidują Centr. Zw. Rzemieślników Żydów

Warszawa, 26 października

Jaż się dowiadujemy, komisariat rządu na miasto stołeczne Warszawę powziął decyzję w sprawie zlikwidowania Centralnego Związku Rzemieślniczo Żydów.

Jak wiadomo, zarząd tego związku zawieszono w czynnościach składa rekurs. Poza tym specjalna delegacja uda się do ministra przemysłu i handlu.

Zadają usunięcia Żydów z izb przem.-handlowych

Warszawa, 26 października

Duże poruszenie w sferach kupieckich wywołał ostatni artykuł w organie Stowarzyszenia Kupców Polskich „Tygodnik Handlowy”.

Autor artykułu domaga się wyeliminowania Żydów z izb przemysłowo-handlowych. M. in. w artykule czytamy co następuje: „Musimy stworzyć takie przepisy prawne, regulujące sposób powoływania radców Izb Przemysłowo-Handlowych, aby zapewniały one kupiectwu polskiemu i polskiemu przemysłowi bezwzględna dominację i decydujący wpływ na prace Izb Przemysłowo-Handlowych”.

„Piłsudski” w remoncie

Warszawa, 26 października.

Największy motorowiec polskiej marynarki handlowej MS „Piłsudski” przeżywa w końcu bieżącego miesiąca podróż do Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej i odpłynie do stoczni w Goeteborgu, celem remontu.

Parowiec grecki zatonał

Amsterdam, 26 października.

(PAT) Statek grecki „Chryssi” zderzył się skutkiem gęstej mgły w chwili, gdy opuszczał port w Rotterdamie, udając się do Buenos Aires, z parowcem greckim „Maria Christina”.

Statek grecki utonął, załoga zaś jego, składająca się z 30-tu osób, uratowana została przez portowy statek ratunkowy.

Praga, 26 października.

(PAT). Na podstawie porozumienia rządu czeskosłowackiego z Niemcami, w najbliższym czasie zostanie nawiązana komunikacja kolejowa między Czechosłowacją a Niemcami w 13 punktach granicznych.

Należy podkreślić, że nowa granica niemiecko - czeskosłowacka przerwała linie kolejowe w 58 punktach.

Żydzi proszą rząd polski o pomoc

w sprawie utrzymania imigracji i siedziby narodowej w Palestynie

Jerozolima, 26 października

(PAT) Do konsula generalnego R. P. w Jerozolimie zgłosiła się delegacja żydowskiej rady narodowej „Waad Leumi” z prezesem p. Ben-Zwie na czele.

Delegacja prosiła o poinformowanie rządu polskiego o tym, iż Żydowska Rada Narodowa w tak trudnej, jak dziś, chwili dla całego żydostwa wierzy w pomoc rządu polskiego na terenie międzynarodowym w sprawie imigracji Żydów do Palestyny.

Żydowska Rada Narodowa apeluje do rządu polskiego m. in. o to, aby opierając się na prawie sygnatariusza mandatu palestyńskiego, zechciał wystąpić w obronie postanowień mandatu, dotyczących Żydowskiej Siedziby Narodowej i klanzul imigracyjnych.

Przy schorzeniach dróg moczowych i gruczołu krokowego codzienne stosowanie naturalnej wody gorzkiej Franciszka-Józefa, umożliwia obfite i łatwe wypróżnienie i dobre trawienie — szklanka rano na czczo.

Nowa kwota imigracyjna

jest wyższa, niż w poprzednim półroczu

Jerozolima, 26 października.

Dziś ukazał się komunikat oficjalny o nowej kwocie imigracyjnej, obowiązującej od 1 października.

Nowa kwota ustalona w wysokości 4.870 certyfikatów przewiduje 2.020 cer-

tifikatów dla kapitalistów, 1.150 dla robotników, 1.450 dla krewnych.

Powyższa kwota nie obejmuje emigracji młodocianych oraz studentów. Kwota ta jest wyższa, niż za poprzednie półrocz.

Uchodźcy z Austrii i Sudetów

opuszczają Czechosłowację, udając się do Anglii, Francji, Szwecji i Finlandii

Praga, 26 października.

(PAT). Wczoraj opuściła Czechosłowację pierwsza grupa około 100 emigrantów, udających się do Anglii, Francji, Szwecji i Finlandii, które to państwa udzieliły azylu uchodźcom narodowości niemieckiej i żydowskiej, pochodzącym bądź to z terenów sudeckich, bądź z dawnej Austrii, a przebywających ostatnio w Czechosłowacji.

W sobotę spodziewany jest wyjazd drugiej grupy emigrantów w liczbie ok.

450 osób, z których część skierowana będzie do Francji, a część do Anglii. — Ogółem do chwili obecnej ok. 550 osób otrzymało pozwolenie na osiedlenie się we Francji, Anglii, Finlandii i Szwecji, przy czym ok. połowę z tej liczby stanowią uchodźcy z Austrii, którzy na wiosnę br. schronili się w Czechosłowacji.

Liczbę osób, pragnących w chwili obecnej wyjechać z Czechosłowacji, oceniają na ok. 50 tys., z czego ok. 15 tys. stanowią rodziny żydowskie.

Wzrost emigracji z Polski

Kontyngenty dewizowe dla Australii wyczerpane aż do 1940 r.

Warszawa, 26 października.

Według oficjalnych danych organizacji emigracyjnych, zaobserwowano w ostatnich miesiącach wręcz niezwykle wzrost liczby osób, ubiegających się o umożliwienie im emigracji z Polski.

Największy odsetek podań o umożliwienie emigracji pochodzi od osób narodowości żydowskiej.

Napływ kandydatów do emigracji jest tak wielki, iż np. kontyngenty dewizowe dla osób, zmierzających emigrować do Australii z t. zw. kwotami pokazowymi, są już wyczerpane do 1940 roku.

Komisja dewizowa zarządziła sporządzenie specjalnych list kolejności zgłoszeń emigracyjnych.

Warszawa, 26 października.

Żydowska organizacja „Freiland” przystępuje do zorganizowania emigracji Żydów, pragnących pracować na roli, do Australii.

W tym celu „Freiland” werbuje inżynierów, agronomów. Ustrój kolonii ma być spółdzielczy. Pierwsza partia ma być wysłana do Australii w kwietniu 1939 r.

Kandydaci O. Z. N. do senatu

z terenu Warszawy. — Kandydować ma również b. minister Matuszewski

Warszawa, 26 października.

Dowiadujemy się, że czołowymi kandydatami OZN do senatu z Warszawy, oprócz podanych już wczoraj przez nas ministra Becka i płk Miedzińskiego, będą jeszcze obecnie prezydent m. st. Warszawy b. minister Stefan Starzyński, dalej przewodniczący warszawskiego okręgu OZN płk Stefan Dabkowski oraz p. Anna Szełagowska, kierowniczka Związku Pracy Obywatelskiej Ko-

biet.

Podobno wśród grona wybranych ostatniej niedzieli członków warszawskiego wojewódzkiego kolegium wyborczego do senatu, zorganizowała się grupa osób, która ma na zgromadzeniu wyborczym w dniu 13 listopada r. wystawić kandydaturę do senatu b. ministra skarbu płk Ignacego Matuszewskiego. Jak wiadomo płk Matuszewski do OZN nie należy.

Posel jugosłowiański na Zamku

złożył listy uwierzytelniające

Warszawa, 26 października.

(PAT) Dnia 26 października 1938 r. o godz. 12.30 p. Aleksander Vukicevic, poseł nadzwyczajny i minister pełnomocny królestwa Jugosławii, złożył Panu Prezydentowi Rzeczypospolitej swe listy uwierzytelniające na uroczystej audiencji na Zamku Królewskim.

Pożyczka wewnętrzna w Niemczech

Berlin, 26 października.

(PAT) Nowa wewnętrzna pożyczka niemiecka na sumę 1.500 miln. rm. emitowana ostatnio, spotkała się z pozytywnym przyjęciem na rynku. Jak donosi Niemieckie Biuro Informacyjne, zaszła potrzeba powiększenia sumy o 550 miln. rm.

Co się dzieje na Marsie?

W odmętach wielkiej wojny

Co się dzieje na Marsie? Uczniowie nie mogliby na to odpowiedzieć, bowiem nie mają w ogóle pewności, czy na Marsie są jakieś istoty żyjące.

Natomiast fantazja amerykańskich literatów i artystów-rysowników potrafi wyczarować niezwykle przejawy życia na Marsie. Dowód tego znajdujemy w każdym numerze tygodnika ilustracyjnego dla wszystkich, jakim jest „Wędrowiec”. Przynosi on nowy rozdział bogato ilustrowanej powieści p. t. „Na czerwonej planecie”. Przygody dwóch małych bohaterów w sercu Afryki, a-wanturnicze perypetie Hong-Kongu, barwne ilustrowane przygody „Tarzana-króla zwierząt”, powieść obrazkowa p. t.: „W odmętach wielkiej wojny”, a nadto interesujące nowele, humor, rozrywki umysłowe i stałe konkursy z nagrodami — oto co przynosi „Wędrowiec” dla swoich Czytelników, rekrutujących się ze wszystkich sfer, bez względu na płeć i wiek. „Wędrowiec” jest wszędzie do nabycia. Cena 10 gr.

WSZYSCY WEZMĄ UDZIAŁ W WYBORACH

do sejmu w dniu 6-go listopada. — Jak odbędzie się głosowanie. —
Wiece i zebrania, zwoływane przez komitety wyborcze. —
Kandydaci na senatorów

Przedwyborcza akcja propagandowa do sejmu wzmagą się coraz bardziej. We wszystkich organizacjach, związkach, stowarzyszeniach odbywają się codziennie zebrania, na których zapadają uchwały masowego udziału w wyborach. Komitety wojewódzkie i grodzkie akcji wyborczej również rozwijają

działalność w tym kierunku, aby uświadomić ogół obywateli, że pójdzie do urn jest nakazem chwili.

W odezwach, wydanych w dniu wczorajszym, czytamy, iż sytuacja międzynarodowa i wielkie zadania, jakie stoją przed Polską, nakładają na wszystkich obowiązek zadokumentowania spoistości. Niewątpliwie frekwencja wyborcza w Łodzi będzie bardzo duża, zwłaszcza gdy wiadomo, że decydować się ma tak doniosła sprawa, jak nowa ordynacja wyborcza do sejmu i senatu.

Wczoraj rozplakatowano na mieście oficjalne obwieszczenia okręgowych komisji wyborczych, podające do wiadomości publicznej nazwiska kandydatów na posłów. Poczyniono też przygotowania do głosowania. Z miejskiego referatu wyborczego przywieziono do lokali obwodowych komisji wyborczych parawany, za którymi wyborca znaczyć będzie głos na kartce, stoły oraz urny.

Głosowanie odbywać się będzie bowiem w ten sposób, że każdy przybywający do lokalu obwodowego komisji, otrzyma od przewodniczącego kartkę, zawierającą nazwiska wszystkich kandydatów na posłów. Z kartką tą uda się za parawan i tam obok nazwiska swego kandydata lub kandydatów postawi kreskę. O ile nie poczyni żadnych znaków — oznacza to, że głosuje na pierwszych dwóch kandydatów. Poczynienie trzech lub czterech kreszek, powoduje unieważnienie głosu. Po zwróceniu nazwisk, wyborca włoży kartkę do koperty, poczym wręczy ją przewodniczącemu, który w jego obecności wrzuci kopertę do urny.

Kartki z nazwiskami kandydatów zostały już wydrukowane i przekazane komisjom wyborczym.

Władze bezpieczeństwa już czynią przygotowania, aby wybory sejmowe w dniu 6 listopada przeprowadzone zostały sprawnie i w spokoju. W dniu tym obowiązywać będzie zakaz sprzedaży alkoholu.

Poszczególne komitety wyborcze, popierające kandydatury poselskie, organizują obecnie codziennie zebrania i wiece. Największa ilość wiecej i zebrania zwołana została na ostatnią niedzielę przedwyborczą t. j. 30 b. m. Tego dnia organizują zgromadzenia OZN, komitet pracowniczy, komitet rzemieślniczy, komitet robotniczy i t. d.

W dniu wczorajszym odbyły się zebrania w organizacjach b. wojskowych. Na zebraniach postanowiono wziąć masowy udział w wyborach oraz głosować w okręgu 16 na prezesa Związku Legionistów b. posła Mariana Wadowskiego.

Odbyło się również wczoraj zebranie w Zjednoczeniu Polskich Związków Zawodowych. Uchwalono w okręgu 16 poprzeć kandydaturę b. posła Wadowskiego, a w okręgu 17 — kandydaturę p. Lewiaka, działacza robotniczego.

Wielkie zgromadzenie zwołano w związku pracowników państwowych. Tematem obrad była sprawa zniesienia dodatków rodzinnych, co stanowiło dotkliwy cios dla tych pracowników pań-

A 2/38 a

stwowch, którzy posiadają rodziny, żony i dzieci. Podkreślono, że nie ma żadnej podstawy do tego, by bezdzietny był uprzywilejowany w stosunku do pracownika posiadającego dzieci, odwrotnie — względy państwowe i społeczne przemawiają za zasadą dodatków rodzinnych. Jest to jeden z najelementarniejszych nakazów racjonalnej polityki populacyjnej i polityki społecznej. W wyniku dyskusji nad tą sprawą postanowiono poprzeć kandydaturę Józefa Milewskiego w okręgu 16 i Edwarda Dutkiewicza w okręgu 17 na posłów do sejmu, z tym, że przyszli posłowie pracowniczy domagać się mają przywrócenia dodatków rodzinnych.

Na zgromadzeniu organizacji kobiecych postanowiono poprzeć w okręgu 16 kandydaturę p. Stanisławy Macłińskiej, czynnej działaczki niepodległościowej i społecznej, członkini prezydium związku nauczycielstwa, rzeczniczki bezpłatnego nauczania w szkołach

średnich i wyższych, wybitnej działaczki społecznej.

Wczoraj donosiliśmy o pierwszych kandydaturach na senatorów z województwa łódzkiego. W dniu wczorajszym wyłoniły się dalsze dwie kandydatury. Mianowicie organizacje wielkie wysunęły kandydaturę b. posła z „Wyzwolenia”, znanego działacza ludowego Błażeja Stolarskiego, zaś przemysł łódzki wysunął kandydaturę p. Roberta Geyera. (s)

W lokalu gminy żydowskiej odbyła się z udziałem przedstawicieli szeregu organizacji gospodarczych i politycznych żydowskich, poświęcona sprawie wyborów do sejmu i utworzenia zjednoczonego żydowskiego bloku wyborczego dla poparcia kandydatury b. posła Minbergera w okręgu 15.

Konferencję zagrał radca Librach, przewodniczył prezes rady gminy żydowskiej Lieberman. Przemówienie programowe wygłosił p. Minberg. W wyniku dyskusji powołano do życia komitet, na czele którego stał jako prezes radca Juliusz Lewszajn, jako wiceprezesi r. Lieberman i Dawid Stahl, jeden z czołowych działaczy „Agudy”. Sekretarzem komitetu został dr. Szlosser. — Siedziba komitetu mieści się przy ul. Po morskiej 18.

Na zakończenie uchwalono rezolucję, opowiadającą się za masowym udziałem w wyborach i za poparciem w okręgu 15 jedynego żydowskiego kandydata na posła, prezesa Minbergera.

Codziennie używanie kremu
biologicznego

Eukutol 6

zapewnia
pięknią i zdrową cerą

Październik

27

Czwartek

Dzień Sabiny
Jutro Tadeusza

Wschód słońca	6.21
Zachód słońca	18.28
Wschód księżyca	10.43
Zachód księżyca	19.24
Długość dnia	11.14
Ubyło dnia	6.50

P. wicewojewoda inż. Jellinek

P. inż. Józef Jellinek, nowy wicewojewoda łódzki, był wieloletnim naczelnikiem Wydziału Samorządowego Urzędu Wojewódzkiego. Na tym stanowisku dał się poznać jako znakomity znawca spraw komunalnych i gospodarki samorządowej. Obejmując obecnie wysokie stanowisko, p. wicewojewoda inż. Jellinek, przez doskonałą znajomość terenu, przyczynił się do uregulowania wielu zagadnień. Jego nominacja przyjęta została ze szczerym zadowoleniem przez szereg rzesze społeczeństwa łódzkiego.

Delegacja spółdzielni „Społem”
u p. wojewody Józefowskiego

W środę, dnia 26 b. m. p. wojewoda łódzki Henryk Józefowski przyjął delegację „Społem” — Związku Spółdzielni Spożywców R. P. w składzie następującym: inż. Wacława Wojewódzkiego, prezesa rady nadzorczej Związku „Społem”, dyr. Stanisława Dippa, dyrektora Związku „Społem” w Warszawie, dyr. Józefa Wołczyńskiego, prezesa rady nadzorczej Powszechnej Spółdzielni Spożywców w Łodzi, Antoniego Zietałskiego, prezesa rady okręgowej Związku „Społem” w Łodzi, Mariana Niczmana, sekretarza rady okręgowej Związku „Społem” w m., Aleksandra Lutostańskiego, kierownika oddziału Związku „Społem” w Łodzi.

Delegacja zobrazowała p. wojewodzie Józefowskiemu obecny stan spółdzielczości na terenie województwa łódzkiego, prosząc p. wojewodę o stałą opiekę nad tą, tak dziś ważną w życiu ekonomicznym Państwa dziedziną gospodarstwa polskiego.

Odnaczeni łodzianie

Dowiadujemy się, że wieloletni sekretarz teatrów łódzkich p. Stefan Tymowski oraz znana artystka dramatyczna p. Antonina Dunajewska odznaczeni zostali za zasługi położone na polu społecznym i kulturalnym Srebrnym Krzyżem Zasługi.

Dnia 6 listopada wszyscy do urn wyborczych!

Pożar domu mieszkalnego

przy ulicy Zgierskiej 150. — Dwoje dzieci wyskoczyło z okna 1-go piętra. — Dochodzenie w sprawie przyczyn pożaru

Wczoraj około godziny 1-ej w nocy, jak już donosił „Express Wieczorny”, wybuchł pożar w jednopiętrowym domu drewnianym przy ul. Zgierskiej 150.

Mieszkańcy, w liczbie kilkunastu, robotnicy z licznymi rodzinami, pogrążeni już byli we śnie. Ogień dostrzegli lokatorzy pierwszego piętra, którzy wybiegłszy na korytarz, stwierdzili, że strych jest w ogniu.

Ludzie rzucili się na ratunek, zlewając źródło ognia wodą. Zaalarmowano jednocześnie bałucki oddział straży, który przystąpił niezwłocznie do walki z ogniem.

Ogarnięci paniką, poczęli lokatorzy wynosić swój dobytek. Na podwórzu i na ulicy znaleźli się wszyscy mieszkańcy domu, zziębnięci, napoty tylko ubrani i wystraszeni.

Podczas, gdy strażacy pracowali nad gaszeniem ognia, nagle lokatorka Olszewska poczęła lamentować, że dwoje jej dzieci pozostało w mieszkaniu, na szczęście na pierwszym piętrze.

Dzieci, przerażone krzykami matki,

wyskoczyły jedno po drugim przez okno.

Sabina Olszewska, licząca lat 13, upadając, doznała złamania nogi i uległa okaleczeniu, a 11-letni jej brat Mieczysław potłukł się dotkliwie.

Ogień został szybko zlokalizowany i po godzinie ugaszony całkowicie.

Straty nie są naogół znaczne, jednak b. ciężkie dla poszkodowanych, zwłaszcza lokatorów na piętrze, których mieszkania zostały zalane wodą.

Na strychu znaleziono szmaty, nasyczone naftą. Zachodzi podejrzenie, iż pożar powstał przez podpalenie.

W tej mierze toczy się obecnie dochodzenie.

Palilo się ponadto wczoraj około godz. 7 wieczór przy ul. Admiralskiej przy zbiegu z kramcami ul. Łagiewnickiej. Płonęły szopy. Ogień został szybko ugaszony. (1)

Pomost nad przejazdem kolejowym

usprawni komunikację na Polesiu Konstantynowskim

Jak się dowiadujemy, zarząd miejski postanowił wybudować nad torem kolejowym przy ul. Srebrzyńskiej specjalny pomost dla pieszych, aby umożliwić swobodne przechodzenie przez ulicę mieszkańcom tej dzielnicy miasta.

Stan dotychczasowy, gdy raz po raz zamykano szlaban i tamowano ruch pieszy, był nie do utrzymania, tym bardziej, że przechodzenie w różnych porach dnia i nocy przez tor kolejowy groziło niebezpieczeństwem. Manewrowa-

nie pociągów odbywało się dość często. Młodzież szkolna i robotnicy, spieszący do pracy, nie chcąc narazić się na spóźnienie, często przemysłali się pod szlabanem, co było przyczyną licznych niebezpiecznych wypadków.

Prace nad budową pomostu rozpoczyna się w przyszłym tygodniu. Będzie to pomost podobny do kuluszkowskiego. Kładka żelazna, szerokości 3 metrów, opierać się będzie o filary żelazne ustawione na fundamentach z betonu. (1)

Król i królowa tańca

Fred Astaire i Ginger Rogers

Królewska para tancerzy, Fred Astaire i Ginger Rogers odznaczona złotym medalem na wszystkich światowych konkursach tanecznych, fenomenalna para taneczna niezapomniana z filmów „Panowie w Cylindrach”, „Lekkoduch” i „Wesoła Rozwódka” zaprezentuje swoje najnowsze kreacje w olśniewającym filmie, muzyczno-tanecznym p. t. „Zakochana Pani”.

„Clou” tej szampańskiej i pikantnej komedii salonowej to nowy rewelacyjny taniec „Vam”, który oszałamia wszystkie stolice świata a u nas w najbliższym karnawale będzie największą atrakcją sal balowych i dancingów.

Fred Astaire i Ginger Rogers poza tańcem zachwyca również świetnym humorem i dowcipem, a czarowne i melodyjne piosenki, skomponowane przez słynnego Irvinga Berlina, twórcę najpopularniejszych przebojów muzycznych, śpiewać będzie wraz z nimi cała Łódź!

„Zakochana Pani” — to ostatnie słowo w dziedzinie komedii muzycznej! Fenomenalny taniec Freda Astaire, niezawodny czar Ginger Rogers — oto atuty „Zakochanej Pani”, której premiera odbędzie się dziś w kinie „PALACE” i stanie się niewątpliwie atrakcyjnym wydarzeniem tegorocznego sezonu.

Podrzuciła dziecko, by je nakarmiono

Sąd skazał Bugajską na 1 miesiąc aresztu z zawieszeniem

Siła się Bugajska, oświadczyła, że jest matką dziecka i prosiła o jego zwrot.

Tłumaczyła się wówczas, że nie miała. Przed sądem okręgowym odpowiadała wczoraj 29-letnia Józefa Bugajska, oskarżona o podrzucenie swego 5-miesięcznego dziecka.

Niemowlę znaleziono w dniu 10 sierpnia w wydziale opieki społecznej. Po paru dniach do komisariatu policji zgłosiła dla maleństwa pokarmu i, nie mogąc patrzeć na nie, jak się męczy z głodu — podrzuciła je tam, gdzie była pewna, że mu jeść dadzą.

Wczoraj, przed sądem, oskarżona podała te same motywy swego czynu. Wyjaśniła ponadto, że znalazła się w krawcowej nędzy wskutek tego, że podrzuciła ją. Zamierzała wyjechać do rodziców na wieś — pozostawiając maleństwo pod opieką miasta, ale było jej za nim tęskno i wróciła po nie.

Sąd uznał przekroczenie działania w wyższej konieczności i skazał nieszczęśliwą matkę na miesiąc aresztu z zawieszeniem wykonania kary na dwa lata. (1)

Macocha znęcała się nad dzieckiem

Sąd skazał Ożuchowską na 8 mies. więzienia z zawieszeniem

Sąd grodzki rozpatrywał wczoraj sprawę o bardzo posępnym podłożu: odpowiadała macocha za znęcanie się nad pasierbicą, dziewięcioletnim dzieckiem.

40-letnia Władysława Ożuchowska, zamieszkała przy ul. Suwalskiej 25, wychowywała 9-letnią Antoninę, córkę swego męża z pierwszego małżeństwa. Oskarżona obchodziła się z dzieckiem bardzo źle: głodziła dziewczynkę, biła ją przy każdej okazji, wyrzucała z domu i zupełnie nie dbała o odzież tak, że nieraz zajmowali się nią sąsiedzi.

Ojciec, poza domem przez cały dzień

o niczym nie wiedział, gdyż dziewczynka nie skarżyła się zupełnie. Przekonała się bowiem, iż skargi mają ten skutek, że macocha bije ją jeszcze dotkliwiej.

Gdy 6. czerwca Ożuchowska znów skatowała dotkliwie swą pasierbicę, za dzieckiem ujęły się sąsiadki, które zameldowały w policji. W wyniku dochodzenia została Ożuchowska osadzona w areszcie i wczoraj odpowiadała przed sądem.

Nieludzka macocha skazana została na 8 miesięcy więzienia z zawieszeniem wykonania kary na 5 lat. (1)

SPORT

Anglia pokonała Kontynent 3:0

Londyn, 26 października.

W środę wczesnym popołudniem rozegrany został na stadionie klubu Arsenal w Londynie sensacyjny mecz piłkarski pomiędzy reprezentacją Anglii a drużyną kontynentu europejskiego.

Mecz zgromadził ponad 65 tys. widzów i zakończył się zwycięstwem Anglii w stosunku 3:0 (2:0).

Piłkarze angielscy pokazali wspaniałą grę i zdaniem fachowców, wynik meczu nie odzwierciedla nawet tej dużej przewagi, jaką Anglii posiadali przez cały czas walki.

Pierwszą bramkę dla Anglii zdobył w 21-ej minucie Hall, drugą — w 29-ej minucie Lawton. Po przerwie — trzecią bramkę uzyskał i wynik ustalił Goulden.

Do przerwy wynik rogów brzmiał 6:0 dla Anglii, po skończonym meczu stosunek rogów wynosił 11:3.

Przed meczem książe Kentu, jako przedstawiciel domu królewskiego, powitał zgromadzonych na boisku piłkarzy podaniem ręki.

Sędziował Anglik p. Jewell.

Nowy sukces Chmielewskiego

Henryk Chmielewski odniósł w Ameryce nowy wielki sukces. Jak doniósł wczorajszy „Express”, Chmielewski zmierzył się z bokserem amerykańskim Nielem Dotgherty, którego znokautował w czwartej rundzie. Meczowi przyglądało się 15 tysięcy widzów.

Wycieczka prasowa do Zakopanego

W związku z przydzieleniem Polsce mistrzostw narciarskich świata zorganizował Polski Związek Narciarski wspólnie z Ligą Popierania Turystyki wycieczkę dziennikarzy sportowych do Zakopanego.

W ubiegły wtorek zjechali się do Zakopanego przedstawiciele prasy sportowej oraz prasy codziennej z całego kraju, którzy na miejscu mieli możliwość zapoznania się z przygotowaniem organizatorów do wielkich zawodów FIS.

Całodzienny pobyt dziennikarzy w Zakopanem przeznaczony był na zwiedzenie inwestycji i terenów sportowych.

Bieg na przełaj dla juniorów

W niedzielę 30 bm organizuje Łódzki Wzrost na boisku własnym przy ul. Rokietniczej międzyszkolny bieg na przełaj dla juniorów na dystansie 2 km. Bieg dostępny jest również dla zawodników niestowarzyszonych.

Bieg rozpocznie się o godzinie 9 rano i rozegrany zostanie w konkurencji indywidualnej i zespołowej: zwycięzca biegu zdobędzie tyle punktów ilu zawodników ukończy go. Zapisy przyjmuje sekretariat Widzowa przy ul. Rokietniczej 28 codziennie od 19 — 20-ej za ulżeniem wpłowego 25 gr. od zawodnika.

Z życia klubów i związków sportowych

W dniu dzisiejszym odbędzie się w lokalu Łódzkiego Okręgowego Związku Piłki Nożnej przy ul. Narutowicza 30 o godzinie 21-ej plenarne zebranie Łódzkiego Związku Piłkarskiego.

W niedzielę 30 bm o godz. 10 rano w I-y i o godz. 10,30 w drugim terminie odbędzie się w lokalu Straży Noctnej przy ul. Piotrkowskiej 113 doroczne walne zebranie Łódzkiego Okręgowego Związku Piłki Ręcznej.

W sobotę organizuje sekcja towarzyska ŁKS w lokalu klubowym przy ul. Piarowicza 5 o godz. 16-ej dancing-bridge dla członków, sympatyków i wprowadzonych gości. Dancing-bridge jest zapoczątkowaniem statych tego rodzaju podwieczorków towarzyskich w ŁKS-ie.

Zebranie pływaków ŁKS-u

Jutro, w piątek o godz. 18,30 odbędzie się w lokalu klubowym przy ul. Pierackiego 5 zebranie sekcji pływackiej ŁKS-u w sprawie treningów zimowych. Na zebraniu nastąpi wręczenie dyplomów tym zawodnikom, którzy na mistrzostwach pływackich Polski i na mistrzostwach okręgu zajęli jedno z trzech pierwszych miejsc.

Kazimierz Junosza Stępowski

ST. ANGEL-ENGELÓWNA
HELENA GROSSÓWNA
WANDA JARZEWSKA
JÓZEF WĘGRZYN
JÓZEF ORWID
JERZY PICHELSKI
TAD. BIAŁOSZCZYŃSKI
CZESŁAW SKONIECZNY
STEFAN HNYDZIŃSKI

oto rewelacyjna obsada wspaniałego filmu polskiego

FLORIAN

wg. znanej powieści
MARII RODZIEWICZÓWNY

Już
wkrótce
w kinie

„EUROPA“

Wybory do parlamentu miejskiego

Od jutra spisy wyborców będą wyłożone do przeglądu. — W Łodzi powstało 16 komitetów wyborczych. — Blok socjalistów i demokratów

Prace przygotowawcze przed wyborami do rady miejskiej toczą się w dalszym ciągu. Wczoraj, o godz. 6 po poł. w sali posiedzeń zarządu miejskiego nastąpiło przekazanie przewodniczącym okręgowych komisji wyborczych spisów wyborców. Bezpośrednio po tym spisy te odwiezione zostały do lokali okręgowych komisji.

Jutro rozpoczyna się pięciodniowy okres sprawdzania spisów wyborców. W związku z tym na bramach wszystkich domów wlepiono wywieszki informacyjne, z adresami lokali okręgowych komisji wyborczych. Sprawdzanie spisów odbywać się będzie codziennie, zarówno w dni powszednie jak i święta, w godzinach od 10 do 12 i od 17 do 21.

Wczoraj wieczorem odbyły się posiedzenia okręgowych komisji wyborczych w pełnym składzie, na których omówiono tok urzędowania, sprawę przyjmowania reklamacji wyborców, pominiętych w spisach oraz ustalono dyżury.

Codziennie we wszystkich stronnictwach, organizacjach, związkach i t. d. toczą się narady nad montowaniem bloków wyborczych, układaniem list kandydatów i t. d. Sprawy te muszą być bowiem rozstrzygnięte bardzo szybko, gdyż już w sobotę rozpoczyna się przyjmowanie list kandydatów na radnych.

Do miejskiego referatu wyborczego zgłaszają się codziennie przedstawiciele poszczególnych komitetów wyborczych po wzory list kandydatów. Do dnia wczorajszego zgłosili się po wzory przedstawiciele 16 komitetów wyborczych. Mimo, iż w ostatniej chwili nastąpi prawdopodobnie zblokowanie niektórych komitetów, tak duża ilość zgłoszeń jest zapowiedzią znacznego rozbięcia i rozproszkowania głosów.

Po blankiety list kandydatów zgłosiły się dotąd następujące organizacje: OZN., PPS., Stronnictwo Narodowe, PPS-frakcja, ONR, Falanga, Stronnictwo Pracy, związki zawodowe „Praca”, wyborczy komitet rzemieślniczy, unia związków zawodowych pracowników umysłowych, blok syjonistyczny, „Aguda”, „Bund”, „Poalej Syjon lewica”, „Deutsche Volksverband”, „Jugendutsche Partei” oraz grono obywateli z okręgu 12. Ta ostatnia lista będzie miała charakter lokalny, ma być zgłoszona

tylko w jednym okręgu, jako t. zw. lista „dzika”.

Jak wiadomo, PPS. i klasowe związki zawodowe zawarły porozumienie ze Stronnictwem Demokratycznym (Klub demokratyczny), w myśl którego idą wspólnie do wyborów, przyczem nazwiska przedstawicieli klubu demokratycznego znajdują się na listach PPS.

Wczoraj listy PPS. dla wszystkich 13 okręgów zostały już ostatecznie ustalone. Na czołowych miejscach kandydują do rady miejskiej:

W OKRĘGU I — Malinowski Leon (PPS) i prof. dr. Tomaszewicz Wincenty (klub demokratyczny), **W OKRĘGU II** — śródmieście — plk. dr. Włękowski (klub demokratyczny) i adw. Hartman Kazimierz (PPS), **W OKRĘGU III** — Jurczak Wacław (PPS) i Pietrzak Stanisław (klasowe związki zawodowe, delegat fabryczny z firmy Buhle), **W OKRĘGU IV** — Krzyanowski Stanisław (PPS) i Szczepanicz Władysław (klasowe związki zawodowe), **W OKRĘGU V** — adw. Kempner Rafał i Głowacki Julian (prezes związku tramwajarzy), **W OKRĘGU VI** — Walczak Adam i Mendasik Zygmunt, **W OKRĘGU VII** — Stawicki Wincenty i Zajdel Leonard, **W OKRĘGU VIII** — Brzeziński Benedykt i Kasprzak Stanisław (związek

kolejarzy), **W OKRĘGU IX** — Goliński Stanisław i Potkański Józef, **W OKRĘGU X** — Zerbe Emil i Kruczkowski Bronisław, **W OKRĘGU XI** — Andrzejak Edward i Witaszewski Zygmunt, **W OKRĘGU XII** — Szumerowski Marjan i Domeradzki Henryk, **W OKRĘGU XIII** — Kukulski Julian i Matula Władysław (nauczyciel).

Ustaliło już swe listy Stronnictwo Narodowe. Z wyjątkiem kilku czołowych przedstawicieli tego stronnictwa, którzy ze względów formalnych nie mogą kandydować, na listach tych znajdują się przeważnie b. radni z tego obrotu. M. in. kandyduje adw. Grochowski (władomość o wystąpieniu jego ze Stronnictwa Narodowego i przejściu do „Falangi” okazała się nieprawdziwa), Czernik, adw. Szwajdler i in.

Dziś uzgodnione mają być kandydatury w komitetach żydowskich.

Nadmienić należy, że obecna numeracja okręgów nie odpowiada zupełnie numeracji z przed dwóch lat. Wówczas

okręg pierwszy znajdował się na przedmieściu, a okręg dziesiąty (ostatni) w śródmieściu. Obecnie okręgi śródmiejskie noszą numery 1, 2, a ostatnie przypadają na przedmieścia. (s)

W związku ze zbliżającym się terminem składania list kandydatów na radnych, dokonano szczegółowego zestawienia liczby wyborców w poszczególnych okręgach. Jak wiadomo, liczba wyborców nie jest we wszystkich okręgach jednakowa, a zatem w każdym okręgu inna cyfra głosów zadecyduje o zdobyciu mandatów.

I okręg wybiera 8 radnych, liczy 41,101 wyborców. **II** okręg wybiera 8 radnych, liczy 48,980 wyborców. **III** okręg wybiera 8 radnych, liczy 30,095 wyborców. **IV** okręg wybiera 8 radnych, liczy 30,943 wyborców. **V** okręg wybiera 8 radnych, liczy 36,364 wyborców. **VI** okręg wybiera 3 radnych, liczy 10,137 wyborców. **VII** okręg wybiera 8 radnych, liczy 35,060 wyborców. **VIII** okręg wybiera 3 radnych, liczy 9,947 wyborców. **IX** okręg wybiera 8 radnych, liczy 33,724 wyborców. **X** okręg wybiera 6 radnych, liczy 25,529 wyborców. **XI** okręg wybiera 6 radnych, liczy 25,600 wyborców. **XII** okręg wybiera 5 radnych, liczy 12,204 wyborców. **XIII** okręg wybiera 5 radnych, liczy 19,918 wyborców.

Ogółem uprawnionych do głosowania na terenie całej Łodzi jest 366,597 osób.

Redukcja lekarzy w Ubezpieczalni Łódzkiej

Zwolnieni otrzymali 3-miesięczną odprawę i z dniem 1.XI. przestaną pracować. — Poruszenie wśród lekarzy

Wczoraj doręczone zostały wypowiedzenia pracy czterem lekarzom Ubezpieczalni Społecznej, którzy z dniem 1 listopada przestaną pracować w wymienionej instytucji. Z dniem 1 listopada zwolniony zostaje z zajmowanego stanowiska dr. Józef Gurman, lekarz administracyjny obwodu centralnego, zaś na jego miejsce mianowany został dr. Stanisław Schild, obecnie lekarz domowy obwodu centralnego.

W obwodzie dzielnicy Widzewa, zwolniony zostaje z dniem 1 listopada dr. Dawid Kammelhaar, lekarz administracyjny. Na stanowisko to mianowany został dr. Franciszek Skibniewski, lekarz domowy obwodu południowego.

W obwodzie północnym (Bałuty), zwolniony zostaje dr. Maksymilian Maczowski, na którego miejsce mianowany został dr. Bogumił Gontarski, lekarz domowy obwodu południowego.

Jednocześnie p. dr. Zenon Szczeciński, asystent szpitala im. Mościckiego obej-

mie stanowisko członka komisji lekarskiej Ubezpieczalni.

Zwolniony został również z zajmowanego stanowiska członek komisji lekarskiej dr. Józef Weyland, zaś na stanowisko to przewidziany jest dr. Wacław Smoleński z obwodu południowego.

Wszyscy lekarze, zwolnieni z zajmowanych stanowisk, otrzymali trzymiesięczną odprawę i z dniem 1 listopada przestaną pracować.

Zmiany te, jak nas informuje dyrekcja Ubezpieczalni, wywołane są potrzebą reorganizacji lecznictwa ubezpieczeniowego.

W sprawie dość nagłych zwolnień szeregu lekarzy z zajmowanych stanowisk, zwróciliśmy się do Związku Lekarzy z prośbą o poinformowanie nas, czy Związek zamierza w tej sprawie interweniować. Odpowiedziano nam, że Związek nie był poinformowany o re-

dukcjach w Ubezpieczalni.

Ponieważ umowa zbiorowa podpisana przez Ubezpieczalnię ze Zw. Lekarzy nie obejmuje lekarzy t. zw. administracyjnych. Związek nie ma tytułu prawnego do wystąpienia w obronie zwolnionych kolegów.

W sferach lekarskich zwracają uwagę iż wszyscy zwolnieni lekarze nie są „aryjczykami”, z wyjątkiem dr. Maczewskiego, który jednak liczy obecnie 65 lat i jak nas poinformowano, nosił się z zamiarem opuszczenia pracy w Ubezpieczalni ze względu na wiek.

Z pośród lekarzy, zaangażowanych na miejsce zwolnionych, trzech (dr. Szczeciński, Gontarski i Skibniewski) należą do Towarzystwa Społ.-Lekarskiego (organizacji rasistowskiej), zaś dr. Schild przybył niedawno do Łodzi z Poznania.

Skargi lokatorów

do inspekcji budowlanej

W ostatnich dniach do inspekcji budowlanej wpływa wiele skarg lokatorów na niedomagania budowlane w zamieszkałych przez nich domach. W skargach podnoszone są zarzuty, iż w wielu posesjach łódzkich istnieją kardynalne braki, podłogi i stropy są przegniłe, okna niedomykają się i t. d.

W związku z tym inspekcja budowlana zarządziła szczegółową kontrolę wszystkich posesji, których lokatorzy wnoszą skargi. W wyniku dotychczasowej lustracji stwierdzono, iż większość skarg była uzasadniona. Wydano więc natychmiast polecenia remontowe. (i)

Dyżury aptek

Nocy dzisiejszej dyżurują następujące apteki: S. Kon i S-ka (Plac Kościelny 8), A. Charemska (Pomorska 12), W. Wagner i S-ka (Piotrkowska 57), J. Zajackiewicz i S-ka (Plac Boernerów), A. Gorczycki (Przejazd 57), M. Epstein (Piotrkowska 225), L. Szymański (Przejazd 75).

Nie będzie żebraków

na cmentarzach w dniu Wszystkich Świętych

W dniu 26 b. m. odbyła się w starostwie grodzkim łódzkim konferencja zwołana przez starostę grodzkiego dra H. Mostowskiego, przy udziale przedstawicieli: Kurii Biskupiej, Zarządu Miejskiego, Tow. Przeciwwębraczego, zarządu cmentarzy rzymsko-katolickich, oraz komendanta Pol. Państw. m. Łodzi p. Elzessera-Niedzielskiego.

W wyniku konferencji ustalono, że w dniu Wszystkich Świętych na cmentarzach katolickich będzie czuwała straż składająca się ze służby cmentarnej i ludzi którymi dysponuje Towarzystwo Przeciwwębracze. Zadaniem tej straży będzie usuwanie natrętnych żebraków z terenów cmentarzy i oddawanie ich do dyspozycji policji.

Zatrzymani przez organa Pol. Państwowej będą karani w trybie karno-administracyjnym.

Przygranicze pancernem Rzplitej

Tydzień Polskiego Związku Zachodniego

Wołec nadmiaru palących problemów ogół społeczeństwa wielu z nich często nie docenia, lub nawet nie dostrzega. Do takich należy między innymi konieczność gospodarczego i kulturalnego podniesienia terenów przygranicznych zachodnich i północnych, w szczególności pogranicza Prus Wschodnich, oraz tak bliskiego, a zupełnie nam nieznanego — pogranicza częstochowsko-wieluńskiego.

Tereny te, położone tak blisko wielkich miast, są im niezwykle mało znane i myślowo odległe. Równocześnie zaś z drugiej strony granicy prowadzona jest systematyczna i wyjątkowa propaganda zarówno przy pomocy żywego słowa jak w pierwszym rzędzie poprzez budowę wspaniałych dróg, wy-

niostych budowli, luksusowych inwestycji itp.

Znaczenie przygranicznych powiatów, leżących wzdłuż zachodniej i północnej granicy naogół jest jeszcze mało doceniane. To też ze szczególnym zadowoleniem należy przyjąć inicjatywę Polskiego Związku Zachodniego, który tegoroczny swój „Tydzień” poświęca sprawom tego przygranicza.

Tydzień Polskiego Związku Zachodniego, który odbędzie się w dniach od 31 października do 6 listopada poświęcony będzie zwróceniu uwagi na najważniejsze potrzeby inwestycyjne, komunikacyjne, gospodarcze, kulturalne i społeczne całego przygranicza. „Tydzień” odbędzie się pod hasłem: „Przygranicze pancernem Rzeczypospolitej”.

Dnia 6 listopada każdy obywatel spełni swój obowiązek i przez oddanie głosu zadecyduje o wyborze posłów

Akuszerka „kontrolowała” kobiety całej wsi... Niezwyczajne źródło dochodów pomysłowej „przedstawicielki” lekarza powiatowego. — Sensacyjna sprawa przed sądem białostockim

Białystok, 26 października. Sąd Grodzki w Białymstoku rozpatrywał niezwykle sensacyjny proces przeciwko akuszerce Stefani Strońskiej. Sprawa przedstawia się następująco:

W ubiegłym roku osiedliła się we wsi Grodzisk w wojew. białostockim akuszerka Strońska. Początkowo powołała jej się nieźle. Z czasem, gdy dochody zaczęły się kurczyć, poczęła szukać nowych źródeł zarobku. W tym celu rozpowszechniła wiadomość, że lekarz powiatowy polecił jej badanie co pewien czas wszystkich kobiet we wsi, aby ustalić, czy nie są chore wenerycznie.

Niebawem, na polecenie Strońskiej,

poczęły się zgłaszać do niej kolejno wieśniaczki, od których pobierała po 3 złote.

Trwało to przez pewien czas. Wreszcie jedna z mężatek, wezwana przez Strońską, zażądała od niej okazania zaświadczenia, upoważniającego do tej kontroli. Strońska, nie tracąc zimnej krwi oświadczyła, że odnośne zaświadczenie

znajduje się na posterunku policji.

Rezolutna wieśniaczka nie dała za wygrane, i zwróciła się w tej sprawie do komendanta posterunku. Wówczas afera wyszła na jaw i akuszerka pociągnięta została do odpowiedzialności karnej.

Sąd skazał ją na półtora roku więzienia.

Zycie powiatu łódzkiego

W dniu 25 b. m. odbył się w sali strażnicy pożarnej w Aleksandrowie wiec przedwyborczy z udziałem kandydatów na posłów: Zbigniewa Lepeckiego, Antoniego Piaskowskiego i Mariana Ciepłaka. Na wiec ten przybyło ponad 400 osób, rekrutujących się ze wszystkich warstw miejscowego społeczeństwa.

Jako pierwszy przemawiał p. Lepecki, który zapoznał zebranych z programem prac rządu i konsekwentnej jego polityki, zdążającej do uprzemysłowienia naszego kraju i tym samym do rozładowania bezrobocia na wsi.

P. Piaskowski omówił sprawę nierównomiernego podziału dóbr społecznych.

Na zakończenie przemawiał p. Ciepłak, który scharakteryzował polską politykę zagraniczną, podnosząc jej wielkie sukcesy na terenie międzynarodowym.

Wszystkie przemówienia były przyjmowane oklaskami przez zebranych, którzy w ten sposób wyrażali swą solidarność z polityką obecnego rządu oraz pragnęli zadokumentować, że w dniu 6 listopada będą głosować do sejmu.

W gminach Kruszów i Czarnocin urządzone zostały w dniu 25 b. m. konferencje w sprawie dokształcania przedpoborowych. Na zebraniach te zaproszeni zostali: całe miejscowe nauczycielstwo oraz wszyscy działacze społeczni.

Po omówieniu szeregu zagadnień związanych z dokształcaniem przedpoborowych zebrani zwrócili się do prelegentów z prośbą o poinformowanie ich o zbliżających się wyborach do sejmu.

Na temat wyborów wywiązała się dyskusja, w wyniku której zebrani postanowili wziąć czynny udział w wyborach.

Z dzieł Łodzi

Dnia 27 października 1928 roku straż ochotnicza pożarna łódzka otrzymuje z Turynu we Włoszech dyplom mistrza w pożarnictwie. Dyplom ten zdobyła nasza straż w zawodach międzynarodowych w Turynie, odbytych we wrześniu 1928 roku, kiedy to strażacy łódzcy zostawili imię miasta po całym świecie, pokazując w dziedzinie pożarnictwa najlepszą klasę wyszkolenia, karność i talentów strażackich. O zwycięstwie straży łódzkiej we Włoszech pisały wszystkie dzienniki świata. Na czele łódzkiej delegacji strażackiej na zawody międzynarodowe włoskie stał inż. Brzozowski.

ZEBRANIE BIBLIOTEKARZY ŁÓDZKICH

W nadchodzącą sobotę dnia 29 bm o godz. 7-ej wieczorem odbędzie się w lokalu Miejskiej Biblioteki Publicznej przy ul. Andrzeja 14 konferencja miesięczna członków Koła Łódzkiego ZBP.

Na porządku dziennym dyskusja nad zagadnieniem „Publiczność literacka”. Dyskusję zagajają referentki: pp. M. Michalecka i J. Temalnikówna. — Goście mile widziani.

TEATR POLSKI.

Dziś, w czwartek, o godz. 4-ej po poł. „Pan Jowialski” dla młodzieży szkolnej.

TEATR POPULARNY.

Dziś, w czwartek, o godz. 8.15 wiecz. premiera opery Jana Nepomucena Kamińskiego „Skalmierzanki”.

TEATR „KOT W BUTACH”.

(Al. Kościuszki 57).

„Kot w butach” gra w bieżącym tygodniu bajkę „O Zaczku-Szkolaczku i o Sowidrze, co jeden kochał szkołę, a ten drugi wcale” w sobotę o godz. 4.15 po poł. w niedzielę o godz. 12-ej w poł. i o 4.15 po poł. Bilety od 25 gr. do zł. 2.20 w kasie teatru (Al. Kościuszki 57).

TEATR ŻYDOWSKI W FILHARMONII.

Dziś o godz. 9.15 wiecz. powtórzenie arcydzieła Williama Szekspira w 4-ach aktach p. t. „Burza” w inscenizacji Leona Schillera, reżyserii M. Wiskinda. Dekoracje i kostiumy W. Dąszewskiego. — Bilety do nabycia w kasie Filharmonii.

ŻYWA RECENZJA Z „BURZY” SZEKSPIRA W Z. T. K.

W związku z wystawianą obecnie w żydowskim teatrze w Filharmonii „Burza” W. Szekspira w reżyserii Leona Schillera, Z.T.K. urządza w nadchodzący piątek, 28-go b. m., o godz. 9-ej wieczór „żywą recenzję”. Jako prelegenci na tym wieczorze wystąpią: dyr. M. Mazo, red. I. Rozenberg i prof. N. Blumental.

Z KONSERWATORIUM MUZYCZNEGO HELENY KIJENSKIEJ - DOBKIEWICZOWEJ.

W niedzielę, dnia 30-go b. m., o godz. 16-ej w lokalu Konserwatorium (Traugutta 9) odbędzie się I-szy wieczorek muzyczny uczniowski. Udział w wieczorku biorą klasy: fortepianowe, skrzypcowe, śpiewu solowego i zespołowe prof. Bromirskiej, Dobkiewiczowej, Kijenskiej-Dobkiewiczowej, Wilkomirskiego, Comte-Wilgockiej, Nagajewskiego i p. Jarzębowski. — Bilety w cenie po 50 gr. (dla uczniów) i zł. 1. przy wejściu na salę. Dochód na wpisy dla niezamożnych uczniów.

CZWARTEK, dnia 27-go października.

5.30—5.35. Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”.
5.35—6.35. Muzyka poranna (płyty). 6.35—6.50: Gimnastyka. 6.50—7.00: Muzyka (płyty). 7.00—7.15: Dziennik poranny. 7.15—8.00: Muzyka (płyty). 8.00—8.10: Audycja dla szkół (z Katowic). 8.10—11.00: Przerwa. 11.00—11.25: „Moją szkołę” — pieśń dawnych czasów — poranek muzyczny dla szkół powszechnych w oprac. d-ra Zygmunta Sitowskiego (z Poznania). 11.25—11.57: Suita Masseneta — dyr. Pierre Chagnon (płyty). 11.57—12.03: Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. 12.03—13.00: Audycja południowa. 13.00—14.00: Przerwa. 14.00—14.50: Włoska muzyka operowa (płyty). 14.50—15.00: Łódzkie wiadomości giełdowe i odczytanie programu. 15.00—15.15: „Świat w kolorach” — pogadanka Wandy Boye dla młodzieży (z Wilna). 15.15—15.30: Kłopoty i rady: „Kazio nie chce jeść” — audycja w opracowaniu Ireny Chmieleńskiej. 15.30—16.00: Muzyka obiadowa w wyk. Orkiestry Rozgłośni Poznańskiej pod dyr. Eugeniusza Raabego. 16.00—16.05: Dziennik popołudniowy. 16.05—16.15: Wiadomości gospodarcze. 16.15—16.35: „W hucie szklanej” — pogadanka dla młodzieży licealnej wygłosi Kazimierz Muszałówna. 16.35—17.20: W muzycznym domu. Wykonawcy: Janina Godlewska — śpiew, Jan Berezynski — fortepian, Władysław Walentynowicz — fortepian. 17.20—17.30: Społeczeństwo ssaków — pogadanka — wygł. Miecz. Stein (z Poznania). 17.30—18.00: Nasze pieśni w wyk. Heleny Zboińskiej-Ruszkowskiej. Przy fortepianie prof. Ludwik Urstein. 18.00—18.10: Odpowiedzi na listy w sprawach technicznych udzieli Wacław Janicki. 18.10—18.20: Pogadanka. 18.20—18.25: O wszystkim po troszku. 18.25—18.30: Wiadomości sportowe lokalne. 18.30—19.00: O tytułach utworów muzycznych — gawęda w oprac. prof. Br. Rutkowskiego. 19.00—20.35: Koncert rozrywkowy. Wykonawcy: Orkiestra Rozgłośni Lwowskiej pod dyr. Tadeusza Seredyńskiego, Irena Lipczyńska i Marian Altenberg (dwa fortepiany). 20.35—21.00: Dziennik wieczorny. Wiadomości meteorologiczne. Wiadomości sportowe. — Program na jutro. 21.00—21.10: Na czym polega sens przebudowy gospodarczej — odczyt, wygłosi dyr. Janusz Rakowski. 21.10—22.00: Teatr Wyobraźni: Komedja Aleksandra Fredry (wieczór XIII) „Odludki i poeta”, radiofonizacja i reżyseria Zbigniewa Lipczyńskiego. — Wykona zespół aktorów Teatru im. St. Wyspiańskiego (z Katowic). Wstęp T. Zelenieckiego-Boya (z W-wy). 22.00—22.10: „Naturalne i sztuczne fluszcze” — pogadanka, wygł. inż. Czesław Tederko. 22.10—23.00: Koncert Złoty Łódzkiej Rodziny Radiowej. 23.00—23.05: Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego. Komunikat meteorologiczny.

AUDYCJE ZAGRANICZNE.

18.30—LILLE: Kwadrans polski.
19.00—SZTUTGART: „Carmen” — op. Bizeta.
19.30—RYGA: Koncert symfoniczny.
20.10—KOPENHAGA: Koncert symfoniczny.
20.10—KRÓLEWIEC: Koncert symfoniczny.
20.15—RADIO ROMANIA: Koncert symfoniczny z Ateneum. Dyr. Georgesco.
20.15—LONDYN Reg. Festival Sibeliusa.

KINO „PALACE”

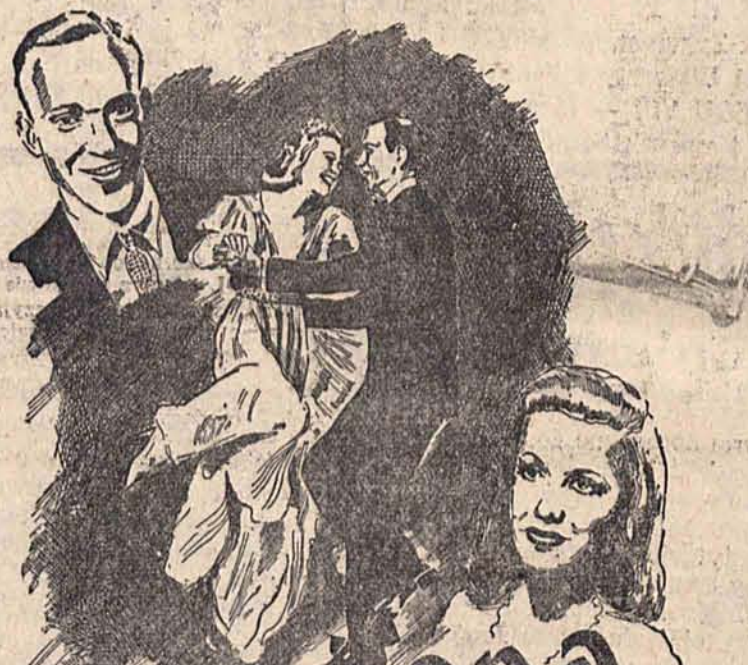
Dziś
szampańska
premiera!

Królewska para tancerzy

Fred Astaire

Ginger Rogers

w najnowszych fenomenalnych kreacjach w pikantnej komedii salonowej, stworzonej tańcem, muzyką i dowcipem

zakochana
PANI

Czarowne melodie

IR WINGA BERLINA

Nowy taniec „YAM”, który opanował już cały świat!

Początek o godz. 4 popoł.

Rekordowe powodzenie Cyrku Staniewskich

Obecny program, składający się z samych tygrysów i lwów wzbudza ogólne zainteresowanie widzów, cieszy się nienotowanym waniem. Ponadto szereg innych ciekawych numarów. Codziennie olbrzymia widownia równo uzupełniona przebojowy program.

wypelniona jest po brzegi. Tresura bengalskich

Kupon „Republiki” do Cyrku Staniewskich

Al. Kościuszki 5-7.

Okazieci niniejszego kuponu, przy kupnie jednego biletu normalnego, może wprowadzić drugą osobę na identyczne miejsce zupełnie bezpłatnie

Kupon ważny na miejsca siedzące.

Kupon ważny tylko w czwartek, 27 października o godz. 8.15.

Wyciąć i przedłożyć w kasie cyrku.

Krótkie wiadomości

PRZERWĘ W NAUKACH zarządziło kuratorium okręgu szkolnego w dniu 31 b. m. (Dzień oszczędności) i w dniu 2 listopada (Dzień Zaduszny). Ponieważ 30 b. m. przypada niedziela, a 1 listopada jest dzień świąteczny — tym samym w szkolnictwie średnim i powszechnym zajęcia zostają zawieszane na przeciąg czterech dni.

ZAKOŃCZENIE ROBÓT BRUKARSKICH w Łodzi ustalone zostało na 15 listopada. W bieżącym tygodniu wykonana będzie całkowicie nawierzchnia na ul. Legionów oraz na ul. Piotrkowskiej. Ponieważ musi nastąpić związanie cementu, obie ulice oddane będą do użytku dopiero za 10 dni. Do dnia 15 listopada wykonana będzie także ul. Rzgowska.

ODDZIAŁ LARYNGOLOGICZNY uruchomiony będzie w szpitalu miejskim w Radogoszczu. Otwarcie oddziału nastąpi w dniu 1 listopada. Narazie oddział posiadać będzie 16 łóżek a korzystać będzie z ogólnej sali operacyjnej. Zarząd miejski wydał już zlecenia zakupienia odpowiednich utensylii do tego oddziału.

KONTROLA ZAPALNICZEK przeprowadzona została w Łodzi, celem wykrycia zapalniczek nieoszczędzanych, pochodzących z przemysłu lub nielegalnego przywozu. W wyniku kontroli zatrzymano kilkunastu sprzedawców. Będą oni pociągnięci do odpowiedzialności karnej.

180.108 PORAD LEKARSKICH udzielono w ub. miesiącu w ubezpieczalni społecznej. W ambulatorium dentystrycznym usunęto 4882 zęby, wypłacono 154.204 zł. z tytułu zasiłków chorobowych, 30.185 zł. z tytułu zasiłków pogrzebowych, 21.993 zł. z tytułu zasiłków pogrzebowych i t. d.

DZIŚ, W CZWARTEK, do powtórnej rejestracji rocznika 1918 stawić się winni w wydziale wojskowym zarządu miejskiego przy Al. Kościuszki 19 mężczyźni, zamieszkał na terenie IV komisariatu policji, o nazwiskach na listy I, J, K oraz zamieszkał na terenie XI komisariatu, o nazwiskach na listy A, B, C, D, E, F.

Anglicy zakupili w Polsce wielki transport cebuli

Warszawa, 26 października. W ostatnich tygodniach angielskie firmy importowe rolnicze zakupiły w Polsce wyjątkowo duży transport cebuli, a mianowicie 2000 ton. Cały transport ten poszedł drogą morską przez Gdynię do Londynu.

Pożar na „Deutschland” ugaszony

Parowiec niemiecki o własnych siłach kontynuuje podróż do New Jorku

Nowy Jork, 26 października. (Pat) Wczoraj o godz. 23.22 schwytano sygnały SOS, pochodzące z pokładu parowca niemieckiego „Deutschland”, podążającego z Hamburga do Nowego Jorku. Statek znajdował się w odległości 320 km na południowo-wschód od przylądka Race na Nowej Fundlandii.

NA POKŁADZIE STATKU WYBUCHŁ POŻAR

Morska stacja radiowa w Chatham w stanie Massachusetts zawiadomiła,

iż trzy statki udały się na pomoc niemieckiemu parowcowi.

Nowy Jork, 26 października. (Pat) Parowiec „Deutschland”, który wczoraj w nocy zaalarmował amerykańskie stacje radiowe.

ZAWIADAMIAJĄC O POŻARZE NA POKŁADZIE STATKU

i prosząc o pomoc, wyruszył dnia 20 października z Bremerhaven do Nowego Jorku.

Wkrótce po nadaniu sygnałów SOS, na pomoc niemieckiemu parowcowi, po-

dażyły: parowiec amerykański „Manhattan”, parowiec norweski „Europe”, który znajdował się w odległości 120 km od „Deutschland”, parowiec amerykański „Collamer” odległy o 140 km, parowiec amerykański „Traveler”, odległy o 200 km i parowiec francuski „Champlain”.

Parowiec „Deutschland”, na pokładzie którego znajduje się 590 PASAŻERÓW I 400 LUDZI ZAŁOGI.

zawiadomił w kilka minut po nadaniu sygnałów SOS, iż sytuacja jest poważna, pożar się rozszerza i niezwłoczna pomoc jest konieczna.

Morska stacja radiowa w Chatham w Massachusetts schwytowała następnie depeszę, nadaną przez „Deutschland”, w której zawarta była prośba by statki, podążające z pomocą, uczyniły przygotowania na przyjęcie ewentualnie pasażerów i załogi.

Nowy Jork, 26 października. (Pat) Niebezpieczeństwo na statku „Deutschland”, na którym powstał pożar, zostało całkowicie zażegnane.

Wkrótce po przybyciu na pomoc parowca „Europe” oraz amerykańskiego trawlera, kapitan statku „Deutschland” zawiadomił pasażerów, że POŻAR ZOSTAŁ ZLOKALIZOWANY i żadne niebezpieczeństwo więcej już nie grozi.

Przyczyny pożaru wciąż jeszcze są nieznane. Według przypuszczeń W SKŁADZIE NR 2 NASTĄPIŁ WYBUCH

Wiadomość o tym zaskoczyła pasażerów podczas wieczoru tanecznego. Nie wywołało to jednak zbyt wielkiej paniki albowiem część pasażerów znajdowała się już w swych kabinach.

„Deutschland” odbędzie dalszą podróż o własnych siłach.

Otwarcie giełdy wiedeńskiej

Berlin, 26 października.

(PAT) W dniu 27 b. m. wznowione zostaną zebrania giełdy wiedeńskiej. Przypomnieć należy, że giełda ta była nieczynna przez 7 i pół miesięcy.

Trzy samochody transmisyjne

Łowić będą audycje radiowe po całej Polsce

Dział nagrywania w gmachu Polskiego Radia przy ulicy Zielnej wyposażony jest dzisiaj w pięć aparatów niezmiernie cennych, bo pozwalających na odtwarzanie scen z życia i audycji muzycznych i wokalnych uchwyconych przez mikrofon w różnym czasie i różnych okolicznościach, których program radiowy często ze względów technicznych nie może przekazać bez pośrednio na antenę. Mamy tu trzy aparaty Marconiego systemu Stille i dwie Telefunkeny systemu neumanowskiego. Pierwsze zapisują audycje do późniejszego odtworzenia na celnutkiej stalowej taśmie namagnesowanej, drugie zaś łożą ją na płytach elastycznych ze specjalnej czułej masy.

Mówiąc o urządzeniach do nagrywania wspomnieć trzeba o wozach radiowych, stanowiących niejako małe samodzielne radiostacje i studia. Przede wszystkim więc wozy transmisyjne wyposażone są w dwa zasadnicze elementy do przekazywania audycji na antenę,

a więc w urządzenia mikrofonowo-transmisyjne i instalację do nagrywania.

Jeden wóz transmisyjny wyposażony jest w akumulatory, kable na zwojach długości po kilkaset metrów, portablówce wzmacniacze transmisyjne, pozwalające na nakładanie chwytanych dźwięków z czterech jednocześnie mikrofonów. Jest to urządzenie wzmacniakowe, umożliwiające pracę mixerską. W wozie transmisyjnym są również baterie do akumulatorów, z których czerpie się energię.

Wóz transmisyjny może pracować skutecznie w niezależności od źródła sieci elektrycznej, gdyż ma własne dynamo, wprawiane w ruch przez oddzielny silnik benzynowy i własne połączenie telefoniczne. Oczywiście jeżeli w pobliżu jest połączenie kablowe do sieci prądu miejskiego — wóz korzysta z tego urządzenia jako źródłaasilania, gdyż ma także transformator do przekształcania prądu zmiennego na stały.

RATUJcie ZDROWIE!

Od dawna cierpisz na reumatyzm, każdą zmianę pogody odczuwasz w stawach, jesteś zły i apatyczny. Czy wiesz dlaczego?

Bo nie stosujesz **KLEROLU** który w cierpieniach reumatycznych przynosi prawdziwą ulgę.

W odróżnieniu od innych maści, zawierających tłuszcze, KLEROL-maść łatwo przenika przez pory skórne do organizmu.

KLEROL — płyn umożliwia kurację reumatyczną kąpielami, sprawiającymi przyjemność ulgę. Nie czekajcie więc zbyt długo — ratujcie zdrowie.

KLEROL PRZECIW ARTRETYZMOWI I REUMATYZMOWI.

Do nabycia w aptekach i składach aptecznych.

Zdarzenia i ludzie

Bentz — włamywacz bankowy

Historia przestępcy, który nie lubił rozgłosu

New York, w październiku. Jeżeli imię Edwarda W. Bentza nawet w Ameryce nie jest znane, to odpowiada to w zupełności jego naturze i taktyce. Gardził on przestępcami szukającymi rozgłosu, Floyd był jego zdaniem tanim oszustem, John Dillinger — dorobkiewiczem. Podczas gdy o tych dwóch mówił cały świat, Bentz „pracował” cicho i spokojnie, starając się o to, by nie zostać słynnym, jak tamci. I udało mu się to całkowicie! Podczas jego dwudziestopięcioletniej „działalności” nikt prawie go nie znał.

Wśród swych towarzyszy jednak Bentz uchodził za... nadszłowieka. Wytrawni przestępcy pytali go o radę, chodzili do niego na konsultacje, przedstawiali mu swoje plany przestępcze i prosili o ocenę, płacąc za to wysokie honoraria. Bentz okradał banki nad Pacyfikiem, na Zachodzie, w Nowej Anglii i na południu kraju, nie uznając żadnych granic geograficznych, jak to czynią prawie wszyscy przestępcy amerykańscy. Przez całe lata jego wpływy roczne wynosiły nie mniej aniżeli 100.000 dolarów. We wrześniu roku 1930 kierował on jednym z największych napadów, jakie kiedykolwiek miały miejsce, a mianowicie na „Lincoln National Bank and Trust Co” w Lincoln, podczas którego zrabowano przeszło milion dolarów w gotówce, papiery wartościowe i weksle. Napad ten doprowadził do likwidacji banku, zaś Bentz stał się prawie że legendarną postacią w świecie przestępczym. Gdy w marcu roku 1936 urzędnicy Federal Bureau of Investigation otrzymali polecenie unieszkodliwie-

nia tego niebezpiecznego przestępcy, wyruszyli przeciwko niemu uzbrojeni w pistolety, karabiny maszynowe, bomby i ławice i t. p. Przytem ten niezwykły łotr, który tyle przestępstw miał na sumieniu, cieszył się sympatią wśród tysięcy czcigodnych obywateli, którzy podziwiali jego wykształcenie i dobre wychowanie. Obecnie ma on do odsiedzenia w jednym z więzień amerykańskich karę 22 lat za napady na banki.

Bentz liczy czterdzieści lat, z czego przeszło 25 spędził on na rabowaniu banków. Równocześnie jednak interesował się sztuką, starymi książkami, numizmatyką, teatrem, sportami i t. d. Posiadał kilkaset tomów najstarszych wydań Stevensona, Voltaire'a, Anatola France'a i innych. W poszukiwaniu książek zwiędzał on antykwariaty w całym kraju. Jego zbiory numizmatyczne wzbudzały podziw największych znawców. Poza tem robił on piękne zdjęcia amatorskie i posiadał także aparat kinematograficzny, którym fotografował parki, place gry, budynki historyczne i t. d., by wyświetlać potem filmy swym najlepszym znajomym. Bentz był również wielkim zwolennikiem sportów i namiętnym graczem w golfa.

Podczas swych podróży mieszkał on zawsze w najelegantszych hotelach, odwiedzał najdroższe miejscowości kuracyjne, występując, oczywiście, zawsze pod przybranym nazwiskiem.

Edward W. Bentz był synem chłopca, który przywędrował do Ameryki. Gdy ojciec umarł, liczył on dziewięć lat i matka przeprowadziła się wraz z nim i jego siedmiorgiem rodzeństwem do Ta-

comy, stanu Waszyngton. Tam Eddie uczęszczał do szkoły powszechnej, lecz żyłka zbrodnicza już wcześniej się w nim odezwała. Chłopiec kradł papierosy, rowery i różne drobnostki, należące do kolegów. Gdy kradzieże te wyszły na jaw wysłano go na półtora roku do państwowego domu wychowawczego Chehalis w Waszyngtonie. Uciekł jednak stamtąd wkrótce i od tego czasu zbrodnie jego zaczęły się mnożyć. W ciągu 25 lat stawał on czternaście razy przed sądem, oskarżony o kradzieże, oszustwa, i t. d. Kilkrotnie jednakże udawało mu się uciec z więzienia, tak że z 34 lat, na które został w sumie skazany, odsiedział tylko 7.

W jednym z więzień pewien stary złodziej „uzupełnił” wykształcenie Bentza, darując mu cały komplet wytrychów i pouczając go, jak należy włamywać się do sklepów. Eddie zdobył wielką wprawę w tej dziedzinie, wkrótce jednakże mu się to znudziło. W między czasie zabierał się do coraz niebezpieczniejszych przestępstw. Poza tem czytał bardzo wiele i studiował dokładnie kryminologię. Wreszcie zdecydował się zostać złodziejem bankowym. Jego zdaniem bowiem człowiekiem, który włamuje się do banków, należy zaliczyć do arystokracji cechu przestępców. Z początku grasował on na Wschodzie w towarzystwie wprawnych włamywaczy, u których uczył się rozbijania kas ogniotrwałe i organizować nocne napady. Lecz czasy się zmieniły. Samochód osiągał coraz większe znaczenie. Nie można już było poprostu galopować przez pola na koniu lub na skradzionej drewnianej uciece przez kilka mil po linii kolejowej. Policja w samochodach była szybsza. Poza tem ulepszone budowę kas ogniotrwałych i było coraz trudniej rozsadzać kombinowane zamki. Bentz dostosował się zatem do wymagań cz-

su, przyswoił sobie metody motoryzacji i wkrótce mógł już dokonywać włamań nawet w jasny dzień, przygotowywawszy przedtem wszystko sprytnie do ucieczki.

Starym zwyczajem, włamywacze mieli w każdym mieście swojego „wtajemniczonego” człowieka, a więc jakiegoś urzędnika bankowego lub kogoś, kto orientował się w stanie gotówki banku, ilości papierów wartościowych i t. p. System ten jednak miał swoje złe strony. Otóż gdy dochodziło do aresztowania takiego „wtajemniczonego”, wysypywał on często całą bandę. Bentz szczylił się tym, iż nigdy nie uznawał tego rodzaju pomocników. Wkrótce cały świat podziemny wiedział, iż zdolny ten włamywacz nigdy nie posługuje się takim wtajemniczonym człowiekiem, a mimo to doskonale orientuje się co do stanu majątkowego banku.

— Zawdzięczam to książkom — oświadczył Bentz podczas ostatniego śledztwa. — Większość moich kolegów nigdy w życiu nie była w żadnej bibliotece publicznej. A jednak oplaca się być człowiekiem wykształconym!

Bentz wynalazł sposób postępowania, który przyswoił sobie teraz wszyscy włamywacze bankowi. Udawał się do biblioteki publicznej, gdzie studiował wszystkie fachowe dzieła bankowe, poczem dopiero przechodził do prasy lokalnej. Przeglądał ogłoszenia banku, który go interesował i sprawdzał jego bilans. Notował stan gotówki i należałości u innych banków. Sumował zobowiązania i robił wyciągi ze spisu papierów wartościowych. W ten sposób zaznajamiał się z bankowością i potrafił tak samo zorientować się w bilansie, jak każdy fachowiec.

Doszło nawet do tego, iż Bentz z całą dokładnością obliczał, jaki mu jest możliwy w danym banku.

Kurier Handlowo-Przemysłowy

„REPUBLIKA“ z dnia 27 października 1938 r.

Włókiennictwo czeskie

Ciekawe dane, oparte na materiale otrzymanym przez Międzynarodową Federację Przędzalni Bawełny w Manchesterze, publikuje ostatni zeszyt „Economist'a” odnośnie stanu włókiennictwa czeskiego w zmienionej sytuacji po kryzysie politycznym.

Otóż, według tych, niewątpliwie nader wiarygodnych danych, mniej więcej trzy czwarte przemysłu włókienniczego czeskiego znalazło się w granicach Rzeszy.

Z ogólnej ilości 3.281.000 wrzecion bawełnianych około 1.500.000 wrzecion przeszło do Rzeszy. Z ogólnej ilości 104.000 warsztatów tkackich — około 34.000.

Około 50 procent produkcji sztucznego jedwabiu znajduje się na terytorium, wcielonym do Rzeszy. Niemal cały przemysł lniany znajduje się na terenie odstepionym. W tkactwie wełnianym na mniej więcej 137 zakładów — połowa — 67, znalazła się w granicach Rzeszy. W całości niemal znalazły się w granicach Rzeszy przemysł konfekcyjno-włókienniczy i produkcja dywanów.

Najdonioślejszym problemem staje się sprawa przemysłu bawełnianego. Jak widzimy bowiem, Czesi oddali Rzeszy niemal połowę swego potężnego sprzętu przędzalniczego, a tylko trzecią część sprzętu tkackiego.

W tych warunkach przed Czechosłowacją staje alternatywa: albo unieruchomić dużą część przemysłu tkackiego, albo importować przędzę bawełnianą. Oczywiście rozbudowa przędzalnictwa do rozmiarów z przed kryzysu nie wchodzi w tej chwili w rachubę.

O ile się można zorientować, przędzalnie bawełniane wielu krajów podjęły już zabiegi o zdobycie sobie klientów czesko-słowackiej. Nasuwa się pytanie, czy dla polskiego przędzalnictwa nie powstała pewna możliwość; czy nie warto by w tym kierunku przeprowadzić pewnych badań, rozumie się, że poza zagadnieniem kalkulacyjnym i podatności jakościowej przędzy dla potrzeb czeskich, nasuwać się kwestie ogólnej polityki handlowej. Przypuszczając więc np., należy, że doniosła będzie kwestia ewentualnego związku ekonomicznego nowej Czechosłowacji z Rzeszą, związku, o którego formach obiegają nadermiennie pogłoski. Oczywiście ewentualny przyszły związek taki uczyniłby bezprzedmiotowymi starania innych — poza niemieckim — przemysłów przędzalniczych.

Ciekawą wreszcie informacją jest wiadomość, że większe firmy zagraniczne, jak zwłaszcza rumuńskie, które były stałymi klientami przędzalni, położonych na terytorium cedowanym — zwracają się obecnie do innych dostawców, zwłaszcza angielskich.

Zamówienia angielskie dla łódzkiego przemysłu dzianego

Na odcinku eksportu włókienniczego w szczególności eksportu towarów dzianych, mamy do zanotowania w dniach ostatnich dość znaczne ożywienie, o czym świadczą liczne zapytania oraz konkretne zlecenia z szeregu krajów europejskich.

Na szczególną uwagę zasługują zapytania i zlecenia, jakie otrzymał ostatnio łódzki przemysł dziany z Anglii.

Jak wiadomo rynek angielski, w szczególności angielskie rynki kolonialne, stanowiły w swoim czasie poważną pozycję w dziale polskiego wywozu dzianego. Z rynków tych polskie towary dziane ustąpić musiały przed bardzo silną konkurencją eksportu czesko-słowackiego. Obecnie, po przyłączeniu Sudetów do Niemiec, na terenie których skoncentrowany był włókienniczy przemysł eksportowy, odbiorcy angielscy zwracają swoje zainteresowanie w stronę dostawców polskich.

Ostatnie zamówienia angielskie, jakie otrzymał przemysł dziany, wpłynęły z Afryki Południowej i dotyczą przede wszystkim tanich rodzajów bielizny męskiej i damskiej. (u)

Wydawnictwo „REPUBLIKA“
Sp. z ogr. odp.
Adm'nistracja w Warszawie
ul. Wierzbowa 11. tel. 310-18

Przesilenie w skrecalnictwie łódzkim

Nadmierne inwestycje spowodowały spadek zatrudnienia o 70 procent

Skrecalnictwo należało doniedawna do najbardziej rentownych działów produkcji włókienniczej w Łodzi.

Ostatnio nastąpiło jednak kompletne załamanie się rentowności przedsiębiorstw skrecalniczych.

Przyczyny powyższej zmiany są bardzo charakterystyczne i rzucają światło na obecne warunki produkcyjne w Łodzi.

Do roku 1937 ilość wrzecion skrecalniczych w Łodzi była ściśle ograniczona. Rozwój skrecalnictwa opierał się na tym, że przemysł ten otrzymywał zamówienia zarówno od drobnych zakładów jak i od średniego przemysłu.

Przy takim układzie stosunków skrecalnie zarobkowe produkowały na trzy zmiany w ciągu 9 miesięcy w roku przy średniej koniunkturze.

Rok 1937 w skrecalnictwie łódzkim stał pod znakiem wzmoczonego ruchu inwestycyjnego. Jedną z firm łódzkich zaczęła produkować na szerszą skalę maszyny skrecalnicze. W związku z tym zakłady średniego przemysłu, które dotychczas w produkcji swojej posługiwały się skrecalniami zarobkowymi nabyły maszyny skrecalnicze i zorganizowały własne skrecalnie.

W tym samym czasie skrecalnie zarobkowe, nie przewidując żadnych nie-

korzystnych dla siebie zmian, a opierając się na doświadczeniach z ubiegłego sezonu, który zamknął się dla nich saldem wyjątkowo dodatnim, powiększyły również swój maszynostan. W ciągu roku 1937 maszynostan firm zarobkowo-skrecalniczych wzrósł o 30 proc.

Organizowanie własnych skrecalni przez zakłady przemysłowe średniego przemysłu, pozbawiło zarobkowych skrecalników najlepszych klientów. We dług ścisłych danych, zamówienia średniego przemysłu w skrecalnictwie zarobkowym spadły w stosunku do roku ubiegłego o 65 do 70 procent. Okoliczność ta, oczywiście wpłynęła decydująco na zmniejszenie się wskaźnika produkcji w skrecalnictwie.

Według sfer zainteresowanych, ceny w skrecalnictwie w zależności od poszczególnych artykułów spadły w stosunku do roku ubiegłego o 5 do 20 procent. Zmniejszenie zamówień spowodowało również zaostrzenie się konkurencji pomiędzy producentami. Ponadto producenci, chcąc wyzyskać swój zwiększony aparat produkcyjny, przyjmują zamówienia gorsze, t. zw. „cięższą robotę”, przy której to produkcji wydajność jest znacznie mniejsza.

Wszystkie te czynniki, a więc spadek cen zaostrzona konkurencja, mniejsza wydajność produkcji itd., spowodowały obniżenie się rentowności przedsiębiorstw i poważne przesilenie w skrecalnictwie łódzkim. (h)

Unormowanie handlu surowcami włókienniczymi

Jak już swego czasu donosiliśmy, łódzkie kupiectwo importowe rozpoczęło pracę nad unormowaniem handlu surowcami włókienniczymi.

Obecnie dowiadujemy się, że sprawa ta przybiera coraz realniejsze formy. Ostatnio zarząd sekcji importerów surowców włókienniczych przy Stow. Kupców m. Łodzi zwrócił się do poszczególnych stowarzyszeń gospodarczych w Łodzi z propozycją współpracy nad ustaleniem zasad lojalności w handlu surowcami włókienniczymi. Zarząd sekcji importowej wskazuje przy tym na to, że wkrótce ustali umowę typową, która zawierać będzie normalne warunki sprzedaży surowców włókienniczych. Wszystkie transakcje członków mają być dokonywane według

wspomnianej umowy. Umowa ta nie będzie regulowała cen i czasokresu kredytu, zawierać będzie natomiast określenie przedmiotu sprzedaży ze specyfikacją gatunku, warunków i terminu dostawy.

Sekcja importerów surowców włókienniczych nawiązać ma kontakt z zagranicznymi przedsiębiorstwami eksportującymi surowce włókiennicze do Polski, celem poinformowania ich o powyższych uchwałach. Postanowiono również wprowadzić znak graficzny (jednolity), stwierdzający przynależność do sekcji importerów surowców włókienniczych. Znakiem tym mają być cechowane wszystkie pisma członków sekcji, dotyczące zawieranych transakcji. (y)

Monopol Włoch na meksykańskim rynku włókienniczym

Podwyższenie cła dla artykułów włókienniczych

„New York Times” donosi z Meksyku o podpisaniu, względnie bliskim terminie podpisania, układu włosko-meksykańskiego, na którego podstawie Włochy zdobędą monopolistyczną pozycję na meksykańskim rynku włókienniczym, w zamian za co będą zakupywały poważne

ilości ropy. W związku z tym stawki celne od importu artykułów włókienniczych do Meksyku zostały poważnie podwyższone. Włochy będą prawdopodobnie korzystały z uprzywilejowanego traktowania. (Pat).

Frank belgijski niezachwiany

Sytuacja gospodarcza Belgii po wstrząsie międzynarodowym

Podobnie jak w innych krajach Europy, sytuacja gospodarcza Belgii we wrześniu r.b. kształtowała się niepomysłnie pod wpływem bezpośredniej obawy wojny. Przedsiębiorcy nie wykazywali inicjatywy i wstrzymywali się od dokonywania inwestycji, aktywność przemysłu zmniejszyła się, a ruch budowlany był mały.

Sytuacja na rynku pieniężnym i kapitałowym uległa pogorszeniu. Publiczność w obawie wojny sprzedawała papiery wartościowe i podejmowała wkłady w kasach i bankach. Wskutek tego banki nie mogły udzielać nowych kredytów.

Z początkiem października sytuacja gospodarcza uległa znacznej poprawie, jakkolwiek nie można jeszcze mówić o powrocie ożywienia gospodarczego. Pomimo dewaluacji franka i ostatniej zniż-

ki funta, Bank Narodowy zdołał utrzymać kurs franka belgijskiego na stałym poziomie.

Jakkolwiek zdolność konkurencyjna eksportu belgijskiego zmniejszyła się, to dodatnią stroną tej polityki był wzrost zaufania do waluty belgijskiej. Od początku lipca do pierwszych dni października obieg banknotów wzrósł o 3,5 miliarda franków belg., równocześnie jednak zapas złota w Banku Narodowym zwiększył się o dwa miliardy, a zapas dewiz i walorów złotych o 1,5 miliarda. Świadczy to o tym, że kapitały nie tylko napływały do Belgii. W październiku dał się zauważyć wzrost kursów na belgijskich giełdach papierów wartościowych zarówno jeżeli chodzi o akcje, jak i o obligacje pożyczek państwowych. (Pat).

Kauczuk krajowy

ukaze się na rynku dopiero w listopadzie

Ostatnio ukazało się w prasie szeregi wiadomości, jakoby nowouruchomiona fabryka sztucznego kauczuku koło Dębicy na obszarze C.O.P. wypuściła na rynek pierwsze partie tego syntetycznego surowca.

Jak się dowiadujemy ze Związku Przemysłu Chemicznego, pogłoski te nie odpowiadają prawdzie. Powstała bowiem fabryka sztucznego kauczuku znajduje się obecnie w stadium końcowych prób technicznych i pierwsze transporty sztucznego kauczuku ukaza się na rynku dopiero w listopadzie bież. roku.

8,929 tys. bel bawełny w St. Zjednoczonych

Według ostatniego sprawozdania Departamentu Rolnictwa Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej z dnia 25 b. m. wyluszczone do dnia 17 października r. b. 8.929.000 bel bawełny.

Ilość tej bawełny była mniejsza, aniżeli ogólnie przewidywano. Natychmiast po ogłoszeniu sprawozdania, tendencja dla bawełny na giełdzie w Nowym Jorku się wzmocniła, co spowodowało wzrost kursów w granicach od 8 do 10 punktów. (h)

Parcele budowlane przy ul. Krzemienieckiej i Retkińskiej do sprzedania

Zgłoszenia do p. Hermana, ul. Piotrkowska 51, prawa
oficyna, I piętro od 10-12 w południe i od 4-5 po południu
w dni powszednie

Romans i życie

tygodnik powieściowy

Nr. 4

p. t.

WALKA O SYNA

z cyklu: Przygody
hr. Rollanda
już ukazał się w sprzedaży
Cena 10 gr.

Za agitację przeciw udziałowi w wyborach grozi kara do 2-letniego więzienia

Giełda pieniężna

Na dzisiejszym zebraniu giełdy walutowo-dewizowej w Warszawie tendencja dla dewiz była niejednoznaczna, przy obrotach małych.

Notowano: Amsterdam 289,70, Bruksela 90, Helzingsfors 11,21, Londyn 25,39, Nowy Jork 5,31,88, Nowy Jork kabel 5,32, Oslo 127,60, Paryż 142,1, Praga 18,27, Sztokholm 130,85, Zurich 120,80.

Bank Polski płać za dolary amerykańskie 5,28,50, kanadyjskie 5,24, floreny holenderskie 288,70, franki francuskie 14,15, szwajcarskie 120,30, funty angielskie 25,30, palestyńskie 24,50, guldeny węgierskie 90,75, belgijskie 89,75, korony czeskie odcinki do 100 koron 10,40, norweskie 126,95, duńskie 112,75, szwedzkie 130,20, marki fińskie 11, liry włoskie odcinki do 100 lirów 18,80, marki niemieckie srebrne 89, 1 gram czystego złota 592,44.

PAPIERY GOSPODARSTWA. Na rynku papierów procentowych tendencja była utrzymana, przy obrotach ograniczonych. Notowano: 3 proc inwestycyjna I em. 84, seria 93, II em 85, seria 95, 4 i pół proc. wewnętrzna 65,88, 4 proc. konsolidacyjna 68,50 — 68,25, odcinki drobne 58,13, 5 proc. konwersyjna odcinki do 100 zł 67,88, 5 proc. Warszawy z r. 1933 74, odcinki do 1000 zł 74,50, 5 proc. Warszawy z r. 1936 70,75 — 70,50, 5 proc. Warszawy stare 78,50, 4 i pół proc. ziemskie 63,88, 4 proc. ziemskie 54,50, 4 proc. ziemskie lwowskie 64,25, 5 proc. Kallsza z r. 1936 60,75, 5 proc. Łodzi z r. 1933 65,50, 8 proc. pożycz. szkolna 77,50, 5 proc. kolejowa odcinki drobne 65,50.

AKCJE. Na rynku akcyjnym tendencja była utrzymana, przy obrotach małych.

Notowano: Bank Polski 125,50, imienne 124,50, Cukier 37,50, Lilpop 88, Modrzewiej 20,75 — 20,50, Ostrowiec 64,25, Starachowice 43,75, Żyrardów 59,50. W obrotach prywatnych: 3 proc. renta ziemiska odcinki po 5000 zł 51,50 — 51, odcinki po 1000 złotych 53 — 52,25; odcinki po 500 zł 59, po 100 złotych 84, Rudzki 12 w zaoferowaniu, Węgiel 35, 4 proc. dolarowa 42,75.

Z GIEŁDY ŁÓDZKIEJ.

Na wczorajszym zebraniu giełdowym w Łodzi notowano: dolarówka 43,00—42,75, pożycz. inwestycyjna I-sza em. 84,00—83,75, pożycz. inwestycyjna II-sza em. 85,00—84,75, pożycz. konsolidacyjna 68,00—67,75, pożycz. wewnętrzna 66,00—65,75. Tendencja niejednoznaczna.

Z GIEŁDY ZBOŻOWEJ W ŁÓDZI.

Owies I-szy gat. 16,50—17,00, owies II-gi gat. 15,25—16,25, maki niebieski 67,00—72,00. Reszta notowań bez zmiany. Tendencja spokojna. Ogólny obrót 2276 ton.

Kursy porównawcze walorów

Warszawa, 26 października.

Nazwa papieru	Dzisiaj	Wczoraj	Przedmies.	Przedrokien
30/0 linw. I. em.	84.—	83,75	81.—	68.—
4 1/2 0/0 Wewn.	65,88	65,75	63.—	55,63
50/0 Konwers.	67,88	68,75	67,25	61,75
Dolarówka	—	42,80	41,75	38,75
4 1/2 0/0 L. Ziem.	63,88	64.—	62.—	54,75
50/0 L. Warsz. 1933	74.—	74,63	69,50	61,75
50/0 L. Łódz. 1933	65,50	65,75	65,38	55,88
Bank Polski	125,50	125,50	123.—	105,50
Lilpop	88.—	—	80.—	50,25
Żyrardów	59,50	—	62.—	55.—

Elektryfikacja Bełchatowa

została już wykonana

Jak się dowiadujemy, zakończona została już całkowicie elektryfikacja Bełchatowa. Przeprowadził ją ZEM-POŁ w porozumieniu z elektrownią w Piotrkowie, od której czerpie się prąd.

W związku z tym ponad 30 drobnych tkalni ręcznych w Bełchatowie, przechodzi na produkcję mechaniczną.

Dalszy plan przewiduje elektryfikację terenów do granic powiatu piotrkowskiego i łaskiego.

Władze wojewódzkie zatwierdziły plan budowy rzeźni miejskiej w Bełchatowie. Kosztorys opiewa na sumę 100 tysięcy złotych. Budowa rozpocznie się na wiosnę roku przyszłego. (i)

Nowy polski statek handlowy

„Lida” wyruszy wkrótce w swą pierwszą podróż

Gdynia, 26 października.

Przybył do Gdyni zamówiony w grudniu ub. r. przez Polsko-Brytyjskie Towarzystwo Okrętowe S. A. w stoczni angielskiej Swan, Hunter et Wigham Richardson Ltd. w Newcastle-on-Tyne — nowy statek polski.

Statek ten został w dniu 26 sierpnia ub. r. spuszczonej na wodę i otrzymał nazwę „Lida”.

Jest to parowiec jednośrubowy, mający około 2.100 ton pojemności, z wzmocnieniami przeciwlodowymi. Długość jego wynosi 117,34 m. Siła maszyn systemu Bauer-Wach wynosi około 1.000 KM. Statek posiada dwie duże ładownice z międzypokładem w tylnej ładowni 4 luki, 2 maszty, oraz 4 półmaszty przy nadbudówce.

Po nabyciu s/s „Lida” flota Polsko-Brytyjskiego Towarzystwa Okrętowego

Amerykańskie maszyny

kotonowe w Łodzi

Inwestycje w przemyśle pończosznictwa w Polsce przybrały w latach ostatnich dość poważne rozmiary. Import maszyn dla przemysłu pończosznictwa stanowi w ogólnym przywozie maszyn dla włókiennictwa dużą pozycję. Maszyny kotonowe sprowadzane były dotychczas do Polski przeważnie z Niemiec.

Nowością w dziale importu maszyn dla przemysłu pończosznictwa jest nawiązanie ostatnio przez importerów polskich bezpośredniego kontaktu z produkcją maszyn kotonowych w Ameryce.

Jedną z łódzkich firm importerskich w dziale przywozu maszyn włókienniczych, uzyskała ostatnio od amerykańskiej fabryki maszyn kotonowych wyłączną sprzedaż kotonów amerykańskich w Polsce i w krajach europejskich. Kotonowe maszyny amerykańskie stanowią w tym dziale produkcji ostatni wyraz techniki i precyzji. Montaż kotonów amerykańskich jest bardzo łatwy. Żadnych trudności nie następuje również zastosowanie części zamiennych, albowiem produkcja kotonów w Ameryce jest produkcją standardową.

Pierwszy transport kotonów amerykańskich znajduje się już w Gdyni, skąd po załatwieniu formalności cłowych odejdzie do Łodzi.

Dotychczas jedną z najpoważniejszych firm włókienniczych w Łodzi, produkującą pończochy, nabyła zespół amerykańskich maszyn kotonowych. Dla zmontowania nowo sprowadzonych maszyn przybędzie do Polski specjalny mechanik, Polak z pochodzenia. Przez wprowadzenie amerykańskich maszyn kotonowych do Polski aparat wytwórczy polskiego przemysłu pończosznictwa ulegnie niewątpliwie znacznej modernizacji. (u)

Losowanie książeczek P.K.O.

Dnia 15 października 1938 r. odbyło się w Centrali P.K.O. w Warszawie 50-te z rzędu losowanie książeczek na premiiowane wkłady oszczędnościowe serii I-ej.

Po zł. 1000 otrzymają właściciele następujących książeczek: Nr.: 530, 10609, 34974.

Książeczka premiowana serii I-ej wylosowana dawniej a nieza realizowana: Nr. 43066.

Dnia 25 października 1938 r. odbyło się w Centrali P.K.O. w Warszawie 39-te z rzędu losowanie książeczek na premiiowane wkłady oszczędnościowe serii II-ej.

Po zł. 1000 otrzymają właściciele następujących książeczek: Nr.Nr. 51423, 52623, 58359, 61240, 62980, 63907, 64433, 65336, 66239, 67045, 67735, 67925, 68258, 68676, 69070, 69101, 69340, 69779, 69819, 71490, 71513, 72290, 74717, 77694, 78485, 81843, 84087, 84239, 85373, 89725, 91768, 91787, 92032, 92524, 92971, 95378, 96307, 96825, 100837, 101503, 101920, 105293, 105821, 107333, 107636, 107922, 109302, 109982, 110835, 111865, 113311, 114243, 114387, 115351, 115754, 117044, 117176, 117248, 117358, 118110.

Brytyjskiego Towarzystwa Okrętowego powiększy się do pięciu jednostek i wyniesie razem około 9.000 BRT.

Na początku przyszłego tygodnia wyjdzie s/s „Lida” w swą pierwszą podróż z ładunkiem drzewa z Gdyni Gdańska do portów Zachodniej Anglii.

Zamordował sąsiada

w sporze o... gołębie

Donosiliśmy we właściwym czasie o strasznej zbrodni, dokonanej w dniu 15 sierpnia w domu przy ul. Przedzalanianej 54.

Hugo Disterhof, robotnik, zamieszkały w domu przy ul. Przedzalanianej 54 kilku ciosami siekiera w głowę zadany mi zupełnie niespodziewanie, został zamordowany przez swego sąsiada, 30-letniego Zygmunta Nowaka.

Tłem morderstwa była zadawniona uraza o... gołębie!

Jak się dowiadujemy, akt oskarżenia przeciwko Nowakowi został już wygotowany i morderca w dniu 6 listopada odpowiadać będzie przed sądem okręgowym.

Rodzina zmarłego występuje z powództwem cywilnym. (i)

Dział oficjalny Ł.O.Z.P.N.

Komunikat Zarządu Nr 45 z dnia 25 października 1938 r.

1. Wzywa się K.S. „Huragan” — Ruda Pabianicka, do rozliczenia się z zawodów mistrzowskich, odbytych między Rudzkim Klubem Sportowym w dniu 9 października 1938 r.
2. Wzywa się przedstawicieli Rudzkiego K.S. i K.S. „Huragan” — Ruda Pabianicka, obojga do sprawami wzajemnych roszczeń finansowych, do lokalu Związku na dzień 31 października 1938 r., godz. 19-1a.
3. Załatwia się przychylnie prośbę R.K.S. TUR (Zd. Wola) i przydziela się wymienionemu klubowi na okres rozgrywkowy 1938/39 do kl. „B”.
4. Wzywa się Z.T.G.S. „Makabi” — Pabianice do uregulowania długu z roku 1934 w kwocie zł. 5 na rzecz Rudzkiego Klubu Sportowego. Termin wpłaty 7 dni pod rygorem automatycznego zawieszenia.
5. W celu zapobieżenia incydentom na boiskach zarządza się, iż w czasie rozgrywania zawodów, nikt z osób postronnych poza kierownikiem sekcji piłki nożnej i rezerwowym bramkarzem, nie może znajdować się na boisku przed ogrodzeniem, t. j. przed siatką, względnie barierami okalającymi boisko.
- Kierownik sekcji i rezerwowi bramkarz, mogą pozostawać jedynie poza bramką.
- Osoby, znajdujące się na liniach bocznych boiska jak również poza bramkami, winny być usuwane przez porządkowych.
- Za ściśle przestrzeganie powyższego zarządzenia czyni się odpowiedzialnymi gospodarzy zawodów.
6. Podaje się do wiadomości, że z okazji pobytu na terenie Okręgu Łódzkiego polskiej drużyny z Zaolzia — Łódzkiego Okręgowy Związek Piłki Nożnej w imieniu wszystkich swoich członków powita oraz złoży K.S. „Polonia” z Karwiny odpowiedni upominek przed zawodami piłkarskimi na stadionie.

Komunikat WG i D Nr. 89

1. Przenosi się wyznaczone zawody o mistrzostwo klasy „A” Ł.T.S.G. — S.K.S. w dniu 30.X.38 r. z boiska WKS-u na boisko ŁKS-u, godz. 11-ta rano. Przedmecz rezerw godz. 9-ta rano.
2. Przenosi się zawody o mistrzostwo klasy „C” A.K.S. — Sportion w dniu 30.X.1938 r. z boiska WKS-u na boisko AKS-u, godz. 11-ta rano.
3. Załatwia się przychylnie prośbę Strzelec (Zd. Wola) i odwołuje się wyznaczone zawody o mistrzostwo kl. „C” grupy zdunsko-wolskiej. Strzelec — O.M.P. w dniu 30.X.38 r. Równocześnie wyznacza się powyższe zawody na dzień 6.XI.38 r., godz. 11-ta rano. Gospodarzem zawodów będzie K.S. Strzelec (Zd. Wola).
4. Załatwia się odmownie ze względów zasadniczych prośby klubów o przeniesienie zawodów: Żelazowski K.S. i „Makabi” (Zgierz) wobec spóźnionego terminu.
5. Wobec rezygnacji „Makabi” (Pab.) odwołuje się przedmecz rezerw o mistrzostwo Makabi (Pab.) — Huragan (Ruda Pab.) w dniu 30.X.38 r. Zawody powyższe weryfikuje się jawn. o 30 i 2 pkt. dla Huraganu II.
6. Wyznacza się zawody o mistrzostwo klasy „A” Union-Touring Ib. — W.K.S. w dniu 30.X.38 r. na boisku U.T. godz. 11-ta. Przedmecz rezerw godz. 9-ta. Gospodarzem zawodów będzie drużyna U.T. Ib.
7. Przenosi się zawody o mistrzostwo grupy łódzkiej klasy „C” Gwiazda — Odrodzenie w dniu 30.X.38 r. z godziny 11-ej na godz. 14.30 na boisku U.T.
8. Odwołuje się zawody o mistrzostwo klasy „A” K.P. Zjednoczone — P.T.C. w dniu 30.X.1938 r. Równocześnie wyznacza się powyższe zawody na dzień 13.XI.38 r. na godz. 11-ta rano, boisko K.E. w Pabianicach. Gospodarzem zawodów będzie drużyna P.T.C.

Wścigi konne w Warszawie

Wyniki wczorajsze

Wyniki szczegółowe śródkowych gonitw były następujące.

I. 1.800 ZŁ — 1.100 MTR
1) Lumpa, 2) Kikor II, 3) Panczałanka, 4) Milulus, 5) Aksum, 6) Sommerwiller, 7) Martel, 8) Ufa, 9) Jerry II, 10) Olot, 11) Highlit, 12) Eliminator, 13) Baška IX.
Wygr. o jedną dl. w 1 m 10 s Totalizator: 11, 23, 22,50, 21,50.

II. 2.000 ZŁ — 2.100 MTR
1) Lalkonik (Gill, W. Golewskiego), 2) Jaloustie, 3) Ostrzyca, 4) Algokeros, 5) Muza II, Wygrana o pół długości 2,22 sek. Totalizator: 14,50, 13 zł porząd. 96 zł.

III. 3.000 ZŁ — 1.200 MTR
1) Verveine (Fomienko A. Rozstworowskiego), 2) Taran, 3) Grot II, 4) Patrycja, 5) Rodan, 6) Tyrcon.
Wygr. o 3 i pół długości 1,17 sek. Tot. 18,50, 10, 8, porz. 148 zł.

IV. 1.800 ZŁ — 2.100 MTR
1) Dingo (Balcer M. Wasowskiego), 2) Feystyn, 3) Debar, 4) Baronia.
Wygr. o jedną długość w 2,20 sek. Tot. 6-50, 6, 8, porz. 23 zł.

V. 1.500 ZŁ — 2.100 MTR
1) Katorznik (Miechalczyk, T. Grabowskiej), 2) Odonicz, 3) Tanew, 4) Talitha.
Wygr. o 3/4 długości 2,21 sek. Tot. 11,50, porządkowy. 78 zł.

VI. 1.600 ZŁ — 1.100 MTR
1) Pallada (Pasternak, st. Lubicz), 2) Ambozia, 3) Sumak, 4) Muzyka, 5) Młgdał, 6) Kamea, 7) Cicha, 8) Manuela, 9) Rinaldo III, 10) Fałbanka, 11) Łuzak, 12) Mag III.
Wygr. o pół dług. 1,12 sek. Tot. 14,50, 7,50, 9, 21,50.

VII. 2.200 ZŁ — 1.600 MTR
1) Delaval (Pomienko st. Wierzbno), 2) Bonboule, 3) Lary Fari, 4) Juras, 5) Mlechow.
Wygr. o półtorę dług. 1,44. Tot. 28,50, 11, 7,50 — porz. 767 zł.

VIII. 2.400 ZŁ — 1.200 MTR
1) Końcówka (Kobitowiec, L. Schweltzera), 2) Elkar, 3) Dalan, 4) Egeria.
Wygr. o 3 i pół dług. 1,16 sek. Tot. 13, 6, 8, — porz. 94 zł.

IX. 2.000 ZŁ — 2.400 MTR
1) Mousquetaire (Kuszneruk, K. Dochowskiego), 2) Eleazar, 3) Ibcus, 4) Isolano, 5) Avilo, 6) Libretto. Wygr. o pół dług. 2-42,5 sek. Tot. 18,50, 16,50, 35,50 — porz. 604 zł.

Program gonitw na dziś

W czwartek odbędą się następn. gonitwy:
Gonitwa I dystans 2.100 mtr — Komtur II, Jaguar.
Gonitwa II dystans 1.200 mtr — Ars, Marsygllo, Senito.
Gonitwa III — dystans 1.600 mtr — Orawa II, Tajfun, Okey, Elstera, Aar, Krzemien, Andrus III, Dora, Karapet.
Gonitwa IV nagroda Jabłony dystans 1.100 mtr — Knaż, Rapsodia II, Marsygllo, Benito, Darling IV.
Gonitwa V. dystans 1.200 mtr — Lawwola II, Colt, Batalius, Tango II, Kalwila, Solista.
Gonitwa VI nagroda Lwowska dystans 2.400 mtr — Rybitwa, Planó, Haddank, Dar, Prater, Loyal, Malwal, Pocielcha.
Gonitwa VII. dystans 2.100 mtr — Cacko II, Ruń II, Janczarka, Gagneur, Brysk, Nocotine Trzask, Odalska II.
Gonitwa VIII dystans 1.100 mtr — Maryna, Ninon, Gella, Proscilla, Kastylla, Grisette, Lumiere, Sorbet, Warszawianka, Juracha, Pleine de charme, Lydynia, Pojola.
Gonitwa IX. dystans 2.000 mtr — Festyn, Orkan, O.K., Sziem bez atu, Baronia, Katorznik Omnesan, Parnar, Addis Ababa, Akcept.

Nasi faworyci

W dniu dzisiejszym największe szanse mają:
1) Jagura 2) Ars, 3) Krzemien, Tajfun, Elstera 4) Knaż, Darling IV, 5) Batilus Solista, 6) Stanistawa Pnińskiego i Wownackiego, Piano, Malwal, 7) Gagneur, Odalska II, Ruń II, 9) Priscilla Juracha, Castylla, 9) Parnar, Omnesan, Sziem bez atu.

Wystrzegajcie się „farmazonów”

Na Bałuckim Rynku dokonali zuchwałego oszustwa dwaj „farmazoni” — t. j. specjaliści od nabierania naiwnych na kupno rzekomych klejnotów, a w istocie — bezwartościowych szkiełek i blaszek.

Frymeta Wajsberg, zam. przy ulicy Zgierskiej 43, nabyła na rynku od dwóch rzekomo targujących się zażarcie kupców o cenę broszki — broszkę złotą z brylantami za 275 złotych.

Gdy przysłała do domu — przekonała się, że broszka warta jest grosze, bowiem „brylanty” są ze szkła a „złoto” — z blachy.

LEKARZ-DENTYSTA
F. KOPCOWSKA
POWRÓCIŁA.
Piotrkowska 8
Telefon 232-55.

Dr. MED.
WŁ. ŻADZIEWICZ
STOMATOLOG
Spec. chor. i chir. zębów i jamy ustnej.
PIOTRKOWSKA 164, tel. 125-26.
Przyjmuje od 3-7.

RENTGEN.
Dnia 14.IX.38 r. zagubiono w okolicach Piotrkowa i Sulejowa pieczęć lakową z napisem „Ochrona Skarbowy Nr. 406”. O ujawnieniu zagubionej pieczęci uprasza się powiadomić najbliższy posterunek policji państwowej oraz Inspektorat Ochrony Skarbowej w Łodzi.

Do akt Nr. Km 49/38.
OBWIESZCZENIE.
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rew. 6-go Stefan Górski, zamieszkały w Łodzi, Dowborczyków 26 na zasadzie art. 602 K.P.C. ogłasza, że w dniu 15 listopada 1938 r. o godz. 11-13 w Łodzi, przy ul. Pl. Wolności 10 odbędzie się publiczna licytacja ruchomości, a mianowicie: wieszak stojący, kapa na łóżko, szafa fornierowana, radioodbiornik 3-lampowy, lustro-trem, szafa fornierowana, dwie nocne szafki, kredens fornierowany, franki tiulowe na 4 okna i inne ruchomości, oszacowane na łączną sumę zł. 502.—, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Łódź, dnia 24 października 1938 r.
Komornik:
(—) **STEFAN GÓRSKI.**
Sprawa F. „Allart Rousseau”, p-ko Szulimowi, Szyfrze i Esterze Ordynans.

Do akt Nr. Km 1925/38 i 2028/38.
OBWIESZCZENIE.
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rew. 13-go, zamieszkały w Łodzi przy ul. Andrzeja Nr. 11 na zasadzie art. 602 K.P.C. ogłasza, że w dniu 3 listopada i 15 listopada 1938 r. o godz. 12 w Łodzi przy ul. Gdańskiej nr. 80 odbędzie się publiczna licytacja ruchomości, a mianowicie: 16 krosien tkackich mechanicznych, oszacowanych na łączną sumę zł. 2030.—, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Łódź, dn. 26 października 1938 r.
Komornik:
(—) **M. LIPINSKI.**
Sprawa Arkona Wajnsztajna i Alberta Zabkowski, p-ko Gecelowi Klajnowi.

Do akt Nr. Km 1910/38.
OBWIESZCZENIE.
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rew. 13-go, zamieszkały w Łodzi przy ul. Andrzeja Nr. 11 na zasadzie art. 602 K.P.C. ogłasza, że w dniu 8 listopada 1938 r. o godz. 11 w Łodzi przy ul. Andrzeja Nr. 7 odbędzie się publiczna licytacja ruchomości, a mianowicie: umeblowany, radioaparat, maszyny do szycia, dywanów, wazoniki, obrazów, maszyny do pisania itp., oszacowanych na łączną sumę zł. 3370.—, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Łódź, dn. 11 października 1938 r.
Komornik:
(—) **M. LIPINSKI.**
Sprawa Obywatelskiego Bractwa Strzeleckiego, p-ko Feliksowi Missali.

DO BUDOWY DOMU

frontowego, na ul. Piotrkowskiej od Moniuszki do Nawrot na wolnym już placu

POSZUKIWANY KAPITALISTA

lub spółnik. Oferty sub. „Dobry dochód” do Akwizycji ogłoszeń S. Fuks, Piotrkowska 87.

DR. MED. **Klara MARGOLIS**
gabinet fizykalnego leczenia

DR. MED. **Ignacy MARGOLIS**
OKULISTA
przeprowadził się
na ul. AL. KOŚCIUSZKI 52, I. ptr.
Tel. 165-17

DR. MED.
I. SER
CHOR. WEWNĘTRZNE
POWRÓCIŁ
AL. MAJA 3 telef. 174-41.
przyjm. od 5-7.

Dr. med. **L. LIEBESKINDOWA**
obecnie **DR. MED.**

L. NEUMARKOWA
CHOR. DZIECI
przeprowadziła się na ul.
Andrzeja 4, telef. 170-50

DR. MED.
JAN POLAK
CHOROBY WEWNĘTRZNE
i ALERGICZNE
ul. Nawrot 7
Tel. 164-21
godz. przyjęć od 5-8.

DR. MED.
Z. Świder
Specjalista
chor. PŁUC i SERCA
Przejazd 21 telef. 240-33
przyjm. od 6-7.30 wiecz.

DR. MED.
AL. KOPCOWSKI
POWRÓCIŁ
Piotrkowska 8
Telefon 232-55.

LEK.DENT.
F. Boruńska
Al. Kościuszki 21
Powróciła
tel. 182-22

Spec. wiedeńska gimn. ortop. i ogólnolecznicza

HILDA HANDZEL
Skrzywienia kręgosłupa, wadliwe trzymanie się, gimnastyka oddechowa itd.
Sienkiewicza 20, Tel. 141-41.
POWRÓCIŁA

BYŁY KIEROWNIK
handlowy i szef biura jednego z poważniejszych tutejszych przedsiębiorstw przemysłu bawełnianego, dobrze usytuowany w sferach kupieckich całego państwa
POSZUKUJE ODPOWIEDNIEGO STANOWISKA
Of. do Republiki „Rutynowany”.

Matki

Zapisuje swe niemowlęta do „Kropki Mleka”.

Zastępców z branży piekarskiej

POSZUKUJE poważną fabrykę dla sprzedaży artykułów pomocniczych. Oferty sub. „Gwarancja” do Admin.

CEGIELNIA

DO SPRZEDANIA przy cegielni fabryka farb ziemnych. Wiadomość: H. Birnbaum, Brzeziny k/Łodzi.

Fabryka napoi gazowych

dostarcza wodę sodową w balonach Szybka obsługa

TEL. 190-48
R. FRIEDWALD
PIŁSUDSKIEGO 69.

Nakładem Łódzkiego Okręgowego Komitetu Robotniczego Polskiej Partii Socjalistycznej wydana została broszura p. t.

„Czarna Księga Endecji”

Broszura zawiera b. wiele ciekawego materiału o działalności endecji na przestrzeni ostatnich 30 lat.

Broszura opisuje: politykę endecji wobec caratu i jej moskofilskie dążenia, stosunek endecji do sprawy Niepodległości, fałszywy stosunek endecji do chłopów, bratanie się z hitleryzmem, prowadzenie walki z handlem „niearyjskim” za hitlerowskie pieniądze, podłożenie ideologicznego napadu na ks. Pułdę, demagogiczne wystąpienia radnych Obozu Narodowego w Łódzkiej Radzie Miejskiej i szeregu innych spraw.

Broszura zawiera 48 stron, 11 rysunków.

„Czarna Księga Endecji”

powinna być przeczytana przez wszystkich ludzi pracy i wszystkich demokratów.
Cena broszury wynosi 10 groszy.

„Czystość”

przyjmuje cyklinowanie, drutowanie, froterowanie oraz sprzątanie biur, pokoi. Czystczenie szyb.
PIOTRKOWSKA 44, telefon 167-45.
Ceny konkurencyjne.

DO WYNAJĘCIA

umeblowany pokój z wszelkimi wygodami, centralne ogrzewanie, telefon w luksusowym domu dla solidnego pana. Oglądać od 3-5. Gdańska 43, m. 2.

ANGIELSKIEGO udziela rutynowany nauczyciel Zawadzka 21, m. 8a, front, zastać od 4-8 po poł.

RUTYNOWANA NAUCZYCIELKA MUZYKI (moskiewskie konserwatorium) UDZIELA

lekcyj gry fortepianowej oraz francuskiego po dłuższym pobycie w Paryżu.
G. HURWICZ-SZTYLLEROWA
Aleje 1-go Maja 9 m. 6.

SAME RYSY twarzy

nie decydują o urodzie. Skóra zdrowa i świeża, cera delikatna, młodzieńcza, powabna oto warunki pięknej całości. Obok pielęgnacji skóry, o świeżości i aksamitnej delikatności cery stanowi naturalny, idealnie miękki, nie zatykający porów, sporządzony z cebulek lilii białej.

huder ABARID

CENY ZNACZNIE ZNIŻONE.
Centralna lecznica zębów
I CHIRURGII JAMY USTNEJ w ŁODZI.
PRYWATNY GABINET DENTYSTYCZNY
ul. PIOTRKOWSKA 164, tel. 127-83
Ord. od 9 r. do 8 w., w niedziele i święta od 10-1. RENTGEN.
Stomatolog przyjmuje od 9-11. LEK.-DENT. ŻADZIEWICZ.

Kupno i sprzedaż

PIEC do kąpielowego na węgiel okazyjnie kupię. Oferty „Piec” do Fuksa, Piotrkowska 87.

SKRZYPCE 3/4, futerałem, pulpitem, nowe okazyjnie sprzedam. Lipowa 31, m. 37, od 3-5.

KNIPPENBERGA tapczany, kozetki, wkłady do łóżek, Piotrkowska 116.

FUTRA damskie i męskie, płaszcze, łapkowe, karakulowe, fokowe oraz liry, wydry na najdogodniejszych warunkach poleca H. Luft, 11. Listopada Nr. 7, tel. 259-27. Urzędnikom rabat.

Lokale

ZŁ. 125 KWARTALNIE 1 pokój z kuchnią i wygodami.

ZŁ. 180 KWARTALNIE 2 pokoje z kuchnią.

3, 4, 5-6 mieszkań, pokoje umeblowane (garsoniery) od zł. 20 „ZENIT”, ul. Piotrkowska 82, tel. 260-25.

SWIEŻO wyremontowany duży pokój umeblowany lub bez z przedpokojem, z oddzielnym wejściem z frontu ewent. z całodziennym utrzymaniem lub częściowo zaraz do wynajęcia, ul. Piotrkowska 93, mieszk. 9.

1 POKÓJ z kuchnią, 1 piętro. Śródmiejska 49 od zaraz do wynajęcia, tel. 236-58, od 9-11, 2-4 pp.

W WILI w ogrodzie umeblowany pokój z oddzielnym wejściem do wynajęcia. 65 i 75 zł. miesięcznie, Gdańska 94.

POKÓJ z oddzielnym wejściem zaraz do wynajęcia, Sienkiewicza 29, m. 51.

DWIE panienki, poszukują od zaraz osobnego pokoju z telefonem i wygodami. Dzwonić tel. 171-07.

DUŻY elegancki pokój, wygody, telefon, Żwirki 8, m. 4, front, 1 piętro.

Posady

DOBRE wykwalifikowany palacz-maszynista, poszukiwany. Oferty „E. H.”.

PRACOWNIK umysłowy, były uczestnik wojny polsko-bolszewickiej, znajdujący się bez środków do życia, poszukuje jakiegokolwiek bądź pracy. Przyjmie każdą zaoferowaną mu pracę bądź umysłową bądź też fizyczną. Ew. łaskawe zgłoszenia sub. „Bardzo zdolny”.

POSZUKUJE praktykantki i pomocnicy buchaltera. Oferty z bezwzględnie podaniem wynagrodzenia pod „Wynagrodzenie”.

ZALATWIAM korespondencję polską i niemiecką. Wyuczam i prowadzę bucharię. Także na godziny. Tel. Nr. 145-32.

ODPOWIEDNIO wykwalifikowana pomoc buchaltera poszukuje pracy. Tel. 157-30.

MAGISTER nauk ekonomiczno-handlowych, absolwent Szkoły Głównej Handlowej poszukuje pracy w przedsiębiorstwie handlowym, przemysłowym ewentualnie w charakterze nauczyciela-komercjalisty w Gimnazjum Kupieckim. Zgłoszenia Republika dla „8888”.

Nauka i wychowanie

75 GR. LEKCJA francuskiego. Dyplomowana paryżanka udziela lekcji francuskiego. Lekcja. Konwersacja. Gramatyka. Tłumaczenie. Korespondencja. Pomoc szkolna. Poludniowa 20, m. 20. I-sza lewa od parter.

JEZYKÓW ANGIELSKIEGO, FRANCUSKIEGO — gruntownie udzielam. Gramatyka, literatura, konwersacja, handlowa korespondencja. Tel. 262-70 w godzinach 2-3.

Rozmaite

DROBNE ogłoszenia w „Republice” są najlepszym i najtańszym środkiem zetknięcia zainteresowanych stron. Kto chce: 1) znaleźć lokatora lub sublokatora, 2) znaleźć mieszkanie lub pojedynczy pokój, 3) sprzedać nieruchomość lub rzecz, 4) kupić cośkolwiek okazjnie, 5) dostać posadę, 6) wyszukać pracownika — niechaj po da drobne ogłoszenie do „Republici”.

ODDAM ładnego 5-cio letniego chłopczyka i ładną 4-ro letnią dziewczynkę, niechrzczone. Łask. zgłoszenia do Administracji pod „Dzieci”.

DYSKRETNE trafne kojarzenie małżeństw w sprawie inteligencji uskutecznia szybko „Informator”, Piotrkowska 121, tel. 257-04.

Zagubione dokumenty

ZGUBIONO kartę rzemieślniczą na nazwisko Kaufman, Rapuch, którą się unieważnia.

ZGUBIONO książeczkę - kwitariusz. Łaskawy znalazca zechce zwrócić, 30 Piotrkowska 49, Blomberg i Hajkind.

Redakcja i Administracja, Piotrkowska 49. — Godziny przyjęć Redakcji od godz. 17 do 19. — Telefony: Administracja: 122-14. Redakcja: Sekretariat Redakcji 127-24. dział miejski: 133-23; dział gospodarczy: 211-66; dział sportowy: 18-44; sekretariat nocny 136-43. Tłocznia — 180-80. Konto P. K. O. Wydawnictwo „Republika”: 68-148 i 600-620.

PRENUMERATA „REPUBLIKI”

w Łodzi zł. 4.—, za odosłanie do domu 40 gr. miesięcznie; z przesyłką pocztową w Polsce zł. 5.—, „Republika” i „Express” w Łodzi z odosłaniem do domu zł. 7.— miesięcznie.
Konto rozrachunkowe Łódź I, konto Nr. 4.

OGŁOSZENIA: Powierzchnia strony 420 mm. X 280 mm. Stronka tekstowa dzieli się na 4 szpalty po 70 mm. Stronka ogłoszeń zwykłych dzieli się na 10 szpalt po 28 mm.

CENY OGŁOSZEŃ: Zwyczajne 12 gr. za wiersz mm. W tekście — 50 gr. za wiersz mm. Na stronie 1 — zł. 2 za wiersz mm. Nekrologi — 40 gr. za wiersz mm. Zaręczynowe i zaślubiny w tekście zł. 10. Adwokackie ryczałtem zł. 25.—. Drobne za słowo 15 gr. najmniej zł. 1.50; poszukiwanie pracy za słowo 10 gr., najmniej zł. 1.20. Opisowe w tekście redakcyjnym zł. 2 za milimetr. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Ogłoszenia fantazyjne i tabele laryczne 25 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

Słuszne reklamacje będą uwzględniane, o ile wniesione będą najpóźniej w ciągu tygodnia od ukazania się pierwszego ogłoszenia lub niezwłocznie po ukazaniu się drugiego z rzędu ogłoszenia tej samej treści co pierwsze — Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia nie upoważniają do żądania zwrotu zapłaty lub powtórzenia ogłoszenia.